

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

WOENSDAG 1 OKTOBER 2008

Voormiddag

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MERCREDI 1 OCTOBRE 2008

Matin

De vergadering wordt geopend om 10.20 uur en voorgezeten door mevrouw Mia De Schamphelaere.
La séance est ouverte à 10.20 heures et présidée par Mme Mia De Schamphelaere.

La **présidente**: Chers collègues, nous avons à l'ordre du jour de cette commission toute une série de questions et d'interpellations. Je veillerai dès lors au respect très strict du Règlement. Pour rappel, une question reportée à deux reprises est automatiquement retirée.

01 Question de M. Pierre-Yves Jeholet au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la pratique des cultes en prison" (n° 7179)

01 Vraag van de heer Pierre-Yves Jeholet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "godsdiensbeoefening in de gevangenis" (nr. 7179)

01.01 **Pierre-Yves Jeholet** (MR): Madame la présidente, je tenterai de montrer l'exemple avec cette première question, en respectant aussi le timing.

Monsieur le ministre, la plupart des prisons européennes sont équipées d'une salle de culte de type chapelle où les prisonniers peuvent se recueillir.

D'après mes informations, certaines prisons belges devraient installer, dans les prochains mois, une mosquée ou à tout le moins un lieu faisant office de salle de prière pour le culte musulman dans l'enceinte du pénitencier. Pouvez-vous me confirmer ces informations? De combien de mosquées s'agit-il?

Loin de moi l'idée de remettre en cause la liberté philosophique et de religion. Je comprends et respecte tout à fait que les prisonniers, comme tout individu, souhaitent pratiquer leur religion, malgré leur détention. Toutefois, cela ne doit pas interférer avec les règles élémentaires de sécurité nécessaires dans les prisons.

Ces informations m'ont notamment été transmises par des matons et des gardiens qui s'inquiètent de ces modalités. En effet, le respect strict du culte musulman implique cinq prières quotidiennes, dont une à l'aube et une en soirée. S'il existe des chapelles, chacun est libre d'aller s'y recueillir selon sa foi, une fois par jour, par semaine ou par mois. Le cas présent demande cependant une organisation plus compliquée.

Monsieur le ministre, confirmez-vous l'installation d'une mosquée dans certaines prisons?

Quelles seront les règles et les modalités pratiques auxquelles ces mosquées seront soumises? En effet, si la liberté philosophique doit être respectée, il faut également que la sécurité dans les prisons soit assurée, ce qui est un point élémentaire.

01.02 **Jo Vandeurzen**, ministre: Cher collègue, je constate que les informations qui vous ont été communiquées ne sont pas tout à fait exactes.

Il n'existe aucun projet de construction de mosquées dans les établissements pénitentiaires belges. Les prisons actuellement en service, qu'elles soient anciennes ou modernes, disposent déjà de lieux destinés à l'exercice du culte. Il peut s'agir de chapelles ou de salles polyvalentes; tout dépend de l'établissement. Néanmoins, ces locaux sont destinés à la pratique collective des cultes comme la célébration de la messe, la prière du vendredi ou encore la célébration de certains événements liturgiques particuliers.

Par ailleurs, les représentants des cultes ou de la morale laïque disposent également de locaux où ils

peuvent s'entretenir individuellement avec les détenus.

Ce système sera maintenu lors de la construction des nouvelles prisons. Il est prévu d'équiper celles-ci d'un local spécifiquement destiné à l'exercice collectif des cultes, l'utilisation de ce local devant être gérée par les différents cultes représentés au sein de la prison.

Dès lors que les activités collectives en matière de cultes sont connues à l'avance, leur organisation ne pose pas de problème particulier et les déplacements des détenus sont gérés comme tout mouvement au sein de la prison.

01.03 Pierre-Yves Jeholet (MR): Madame la présidente, je remercie le ministre pour les éléments de réponse rassurants qu'il m'a donnés en ce qui concerne les modalités de l'organisation pratique de la sécurité dans les prisons. Je note que cela ne pose aucun problème.

Il est parfois utile de poser des questions parlementaires pour démentir des informations qui circulent.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Peter Logghe aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het illegaal verwijderen van asbest in Brussel" (nr. 7156)

02 Question de M. Peter Logghe au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "un désamiantage illégal à Bruxelles" (n° 7156)

02.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, een tijdje geleden barstte in België het grootste asbestschandaal van dat moment los. Het is ondertussen al meer dan een jaar geleden. In juni vorig jaar werd 4 ton asbest op een illegale manier geruimd, met alle gevaren van dien. Tot op de dag van vandaag, mijnheer de minister, zou het onduidelijk zijn waar die asbest zich bevindt.

Ik heb hierover de volgende vragen.

In juni 2007 verwittigde een getuige van de afbraakwerken het Brussels Instituut voor Milieubeheer. Wanneer werd het parket door dat instituut op de hoogte gebracht?

Ten tweede, wanneer kwam het parket ter plaatse?

Ten derde, volgens een parketmedewerker wacht men tot men alle arbeiders heeft teruggevonden, vooraleer over te gaan tot een medische controle van die arbeiders. Ik vraag mij af, mijnheer de minister, of men de nu reeds teruggevonden arbeiders niet beter onmiddellijk zou hebben gecontroleerd. Hoe zit dat eigenlijk?

Ten vierde, zijn de wettelijk voorziene boetes volgens uw inschatting hoog genoeg om ontradend te werken voor aannemers om asbest illegaal te verwijderen? Het gaat tenslotte toch over 4 ton asbest. Dat is toch niet weinig. Heeft de regering plannen om in de toekomst de boetes, de gevangenisstraffen en dergelijke te verhogen?

02.02 Minister Jo Vandeuren: Mevrouw de voorzitter, geachte collega, de bedoelde feiten werden op 26 juni 2007 gemeld aan het parket te Brussel via een proces-verbaal, dat door het BIM-IBGE – thans Leefmilieu Brussel – werd opgesteld.

De feiten werden door deze dienst vastgesteld op 14 juni 2007. Bijkomende gegevens werden door dezelfde dienst op 6 juli 2007 overgezonden. Het onderzoek werd door het parket toevertrouwd aan de federale gerechtelijke politie te Brussel, gelet op de zwaarwichtigheid van de feiten. Het parket is niet afgestapt. De site werd verzegeld onder de verantwoordelijkheid van het BIM voor het weghalen van het resterende asbest. Twee van de vier werknemers – twee Roemeense werknemers – die op de werf werkzaam waren, werden op 10 juni 2008 teruggevonden. Zij zijn akkoord om zich te onderwerpen aan een geneeskundig onderzoek. Op 12 september 2008 werd een vordering gericht aan een longspecialist van het Erasmusziekenhuis om hen te onderzoeken. Ondanks een oproep tot getuigen, op vraag van het parket in augustus van dit jaar, wordt nog steeds gezocht naar de twee andere werknemers.

De feiten betreffen een inbreuk op een Brusselse ordonnantie betreffende de milieuwetgeving van 5 juni 1997 en zijn strafbaar met een maximumgevangenisstraf van twaalf maanden en/of een geldboete tot 25.000 euro, te verhogen met de opdecimen, wat neerkomt op een maximale geldboete van 137.500 euro. Het nieuwe Vlaams decreet voorziet in een gevangenisstraf tot vijf jaar.

Indien een contaminatie zou worden aangetoond, kan ook artikel 421 van het Strafwetboek worden toegepast, waarin een gevangenisstraf tot een jaar kan worden opgelegd. Ik kan als minister van Justitie niet oordelen of de straffen al dan niet moeten worden verhoogd, aangezien de betrokken reglementering niet tot de federale bevoegdheid behoort, behoudens de eventuele inbreuken op het Strafwetboek. U moet zich hiervoor dus ook wenden tot de Brusselse overheid.

02.03 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Wat de vraag betreft of men niet beter de werknemers onmiddellijk medisch zou hebben gecontroleerd, blijf ik op mijn honger. Ik zie dat men aan de werknemers heeft gevraagd om zich te laten onderzoeken. Tussen het moment van contaminatie en het onderzoek is er echter een jaar voorbij gegaan. Ik zal mij inderdaad richten tot mijn Vlaamse collega's om dit soort van misdrijven, met toch vrij zware gevolgen, beter te laten opvolgen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Question de M. Christian Brotcorne au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la relative tolérance des autorités judiciaires quant à la circulation de drogues dans les discothèques belges situées sur la frontière franco-belge" (n° 7213)

03 Vraag van de heer Christian Brotcorne aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het relatieve gedoogbeleid van de gerechtelijke autoriteiten ten aanzien van het verhandelen van drugs in Belgische dancings in het Frans-Belgische grensgebied" (nr. 7213)

03.01 Christian Brotcorne (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, vous connaissez bien, je crois, la situation du Hainaut occidental – Wallonie picarde – qui recèle sur son territoire de nombreuses discothèques, fréquentées le week-end – quand on parle du week-end, cela signifie du vendredi soir au lundi matin – par de nombreux jeunes, essentiellement de jeunes Français.

La question est encore revenue sur le tapis à la suite d'un reportage radiophonique récent qui parlait de ces cocktails explosifs de drogues de toutes sortes, mêlées parfois à l'alcool, constituant de véritables dangers en termes de sécurité publique, de sécurité routière et de délinquance. Jusque-là, ce reportage était relativement correct et objectif.

Où ce reportage est devenu plus ambigu, c'est lorsqu'il a semblé imputer le maintien de cette situation à une relative tolérance de la part des autorités fédérales, soulignant que de nombreux Français venaient chez nous en raison d'un plus grand laxisme qu'en France. Il indiquait qu'il n'y a pratiquement pas de contrôles à l'intérieur des discothèques et qu'on peut facilement "faire la fête" chez nous, ce qui ne serait pas le cas en France.

D'ailleurs, il n'est pas rare de voir – on en a déjà vu à l'occasion de certaines émissions – des "consommateurs" venant de Marseille pour fréquenter les discothèques de la frontière franco-belge.

Cette situation est très grave et doit être l'occasion d'une réflexion globale.

Monsieur le ministre, me confirmez-vous – ce qui ne me paraît pas correct – que les contrôles ne peuvent pas se réaliser à l'intérieur des discothèques? Je crois savoir que cela est possible et a déjà eu lieu.

De manière générale, que comptez-vous faire à l'encontre de ce phénomène dangereux? Quelle est la politique criminelle globale et locale des parquets?

Quel est l'état d'une éventuelle collaboration avec les autorités françaises?

Mes questions ont pour objectif de dire que le problème est grave et qu'il faut le prendre à bras-le-corps.

Le parquet de Tournai agit avec les moyens qui sont les siens dans le cadre de la lutte contre cette délinquance tout à fait particulière. Ma pratique professionnelle d'avocat dans la région m'a appris que des moyens existaient jusqu'en 2000. À l'époque, la gendarmerie fonctionnait encore et un corps particulier de 8 à 10 gendarmes avait été détaché pour travailler dans ces discothèques et des travailleurs sociaux, via canal J, travaillaient sur le terrain. Aujourd'hui, depuis la réforme des polices me dit-on, la situation est beaucoup plus complexe puisque le financement de telles mesures et de telles patrouilles appartient aux zones de police locale.

Or, ces dernières ne sont pas toutes concernées par la problématique des dancings et elles connaissent des difficultés financières. Et même si elles acceptent aujourd'hui de financer une opération mensuelle sur l'un des dancings de la région, l'action est insuffisante.

Monsieur le ministre, ma question vise donc à relancer la discussion et la négociation. Le gouvernement fédéral a été saisi de motions des bourgmestres des zones concernées, sans pour autant que celles-ci soient suivies d'effets précis, notamment sur le plan financier. Pourtant, pour mener des actions efficaces, les moyens nécessaires dépassent les budgets des zones de police locale. Avec votre collègue de l'Intérieur, il conviendrait de réfléchir à un budget ad hoc tenant compte de la particularité du phénomène.

Je reste particulièrement intéressé d'entendre vos réflexions à partir de ma question.

03.02 Jo Vandeurzen, ministre: Madame la présidente, chers collègues, je ne peux d'abord que confirmer que je connais la problématique. Au cours des prochains mois, je me rendrai sur place pour me rendre compte de la situation réelle durant les week-ends. On me rapporte que c'est impressionnant. Je suis conscient de la gravité de cette situation et, dans une moindre mesure, le Nord du pays connaît un problème similaire avec le tourisme de la drogue. Il convient donc de s'attaquer sérieusement au problème, ce qui commence à se faire au niveau du Collège des procureurs généraux.

Concrètement, pour ce qui concerne la possibilité d'effectuer des contrôles à l'intérieur des discothèques, la question révèle une certaine méconnaissance du milieu concerné. Envisager un contrôle de police à l'intérieur d'un tel établissement nécessiterait des moyens colossaux et probablement disproportionnés; avec de sérieux risques pour la sécurité des lieux et des personnes. Il est également fort peu probable que l'arrivée des services de police à proximité de la discothèque passe inaperçue.

En revanche, vous avez raison, agir à l'intérieur par de petites équipes est une façon de faire déjà mise en œuvre dans le passé, avec de bons résultats, mais cela nécessite la collaboration de la direction de l'établissement.

Il n'existe aucune hésitation quant à la politique des poursuites à l'égard des vendeurs et organisateurs.

Les poursuites sont engagées chaque fois qu'elles sont possibles, même à l'égard de directeurs d'établissements ou membres du personnel ou du service de sécurité.

La problématique des drogues dans les mégadancings est bien connue et est prise au sérieux tant au niveau local qu'au niveau national.

Au niveau local, une véritable concertation entre police, parquets et bourgmestres a été initiée pour la mise en œuvre d'un plan d'action intégré en matière de stupéfiants. Tous les bourgmestres et les zones de police concernées et les plus hautes instances de la police fédérale y ont été associés. Les procès-verbaux de réunions de concertation décrivent avec précision la nature et l'historique de la problématique, les mesures prises et les résultats obtenus.

La politique de recherche se heurte néanmoins à plusieurs difficultés: difficulté à trouver les capacités policières suffisantes au niveau zonal, attitude des directions d'établissements. S'il a bien été tenté d'associer les directions d'établissements à la lutte contre le phénomène, il faut bien constater que cette supposée collaboration est loin d'être parfaite. Il n'est en revanche pas facile non plus d'opérer contre les directions qui ont une mainmise très grande sur la sécurité à l'intérieur des établissements qui peut sérieusement entraver le travail policier. Il y a une législation qui ne facilite pas les choses, notamment au sujet des heures d'ouverture des établissements. La loi offre la possibilité de procéder à la fermeture d'un établissement. Cet article 9bis de la loi du 24 février 1991 relève de l'autorité administrative et se heurte à la

grande sévérité du Conseil d'État quant à la motivation de la mesure.

Au niveau national, il existe une circulaire COL 7/2007 du 21 juin 2007 relative à la politique des poursuites à l'égard des touristes de la drogue. Par ailleurs, la problématique de la drogue dans les mégadancings a été reprise dans le plan d'action des procureurs généraux en exécution du Plan national de sécurité 2008-2011, qui en fait une problématique prioritaire (narcotourisme).

Pour le futur, le réseau d'expertise envisage son action de la manière suivante. Le recueil d'informations entamé sur la problématique de drogues dans les mégadancings destiné à une appréciation de l'opportunité d'établir des directives de politique criminelle sera poursuivi. Les objectifs poursuivis sont les suivants: intégrer la problématique de la drogue dans les mégadancings dans le traitement de la problématique plus large du tourisme de la drogue, identifier les spécificités justifiant une approche particulière sur le plan de la politique criminelle et proposer des directives en vue d'une politique cohérente.

Le réseau d'expertise poursuivra la récolte d'informations déjà entamée auprès des parquets. Il en dégagera une synthèse des "best practices" et identifiera les problèmes justifiant, le cas échéant, des directives de politique criminelle.

La collaboration policière et judiciaire nécessaire au travail de terrain, c'est-à-dire l'échange d'informations sur les personnes ou les véhicules, la dénonciation des faits, etc., existe déjà. Par ailleurs, les autorités étrangères effectuent des contrôles routiers ciblés de leur côté de la frontière afin de répartir la charge en moyens humains et matériels.

Au niveau international, des plates-formes de collaboration sont également organisées. Ainsi une plate-forme de collaboration spécifique, appelée Hazeldonck, existe pour lutter contre le tourisme de la drogue entre la Belgique, la France et les Pays-Bas.

La prochaine réunion stratégique se déroulera sous peu. La Belgique y prendra part afin d'envisager la meilleure réponse judiciaire internationale qu'il convient de donner à ce phénomène.

03.03 Christian Brotcorne (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, je tiens d'abord à vous remercier pour votre réponse et pour l'intérêt que vous accordez à ce phénomène.

Vous venez de faire référence au dégagement de bonnes pratiques pour déterminer un plan d'ensemble cohérent.

Je crois pouvoir dire que, dans la zone de Tournai, il existe des approches que je qualifierais d'intéressantes. Quand elles ont pu être menées réellement, elles ont rencontré un certain succès avec, entre autres, le démantèlement de certaines bandes.

Mais le problème qui se pose aujourd'hui est avant tout un problème de moyens en hommes et de moyens financiers. Selon moi, il est nécessaire d'aider et de soutenir les zones locales qui sont conscientisées, notamment par leur bourgmestre, au phénomène et surtout aux conséquences parfois dramatiques que ce dernier engendre.

Vous aviez déjà dit que vous viendriez sur place et vous l'avez confirmé. Certes, cela vous permettra de vous rendre compte à titre personnel de ce qui se passe lors d'un contrôle en soirée durant le week-end. Mais les acteurs qui travaillent sur cette matière souhaitent vraiment que vous veniez assister à une de leurs réunions de travail. Cela pourrait avoir lieu dans le courant de la semaine. Il ne serait alors plus question d'être présent sur le terrain avec la police. Ils attendent également qu'à cette occasion, vous leur fassiez des propositions concrètes pour les aider dans cette campagne.

Par ailleurs, si la procédure qu'ils parviennent à mettre sur pied une fois par mois pouvait se dérouler tous les week-ends grâce à un appui financier ou en personnel de l'autorité fédérale, les résultats pourraient être, à mon avis, nettement plus intéressants.

Voilà, monsieur le ministre, ce que les acteurs de terrain attendent tant de votre ministère que de celui de l'Intérieur.

03.04 Jo Vandeurzen, ministre: Il faut préciser quelle sorte de demande nous allons formuler. Il faut le faire en fonction des compétences de l'un et l'autre ministre. Mon expérience me dit qu'au niveau de la justice, on demande surtout un suivi conséquent de la part du parquet, une réaction rapide et visible. C'est pour nous la priorité. Ce genre de question se pose aussi dans le Limbourg qui connaît également un tourisme de la drogue, vu la proximité de Maastricht. Les questions des gens à propos de l'action de la justice concernent sa vitesse de réaction et le caractère adéquat et visible de celle-ci.

Il y a par ailleurs la question de la capacité policière, qui nécessite une négociation avec mon collègue de l'Intérieur, M. Dewael, pour déterminer la manière de mobiliser des forces supplémentaires. Nous devons en parler ensemble et j'espère que M. Dewael contribuera utilement au débat.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Peter Logghe aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het parkeren van motorrijwielen" (nr. 7243)

04 Question de M. Peter Logghe au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le stationnement des motocycles" (n° 7243)

04.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een vraag over het parkeren van motorrijwielen. Ik heb u op 18 maart van dit jaar ondervraagd over een op het eerste gezicht onduidelijkheid in de wet inzake het parkeren van motorrijwielen. Ik citeer uit uw antwoord: "Artikel 23 bevat echter een bijzondere regeling voor motorfietsen, die wel mogen parkeren op de voetpaden of verhoogde bermen, als zij andere weggebruikers daarbij niet hinderen. In de praktijk betekent dit dat er een voldoende breed trottoir moet zijn, zodat voetgangers niet worden gehinderd". U hebt toen dus verklaard dat er geen onduidelijkheid is.

Ondertussen bereiken mij vanuit verschillende hoeken tegenstrijdige berichten zodat ik mij verplicht zie om u enkele bijkomende vragen te stellen. Ik veronderstel dat u nog steeds achter uw zienswijze van 18 maart staat.

Ten eerste, men deelt mij mee dat het op verschillende plaatsen toch verboden zou zijn om te parkeren, ook al is het trottoir op die plaats voldoende breed om te parkeren. Wat is uw reactie daarop? Het betreft motorrijders die voor hetzelfde soort parkeerruimte in de ene stad geen problemen hebben om te parkeren en in de andere wel.

Ten tweede, ook op het niveau van de parketten blijkt onduidelijkheid te bestaan. In bepaalde steden en gerechtelijke arrondissementen blijkt men over te gaan tot het opstellen van processen-verbaal en zelfs tot de vervolging van motorrijders die toch, krachtens artikel 23, niet in overtreding zijn. Volgens de politie en de parketten blijkt dat echter wel het geval.

Mijnheer de minister, denkt u niet dat het nuttig zou zijn om een eenduidige maatregel uit te vaardigen om de onduidelijkheid, steeds in het nadeel van de burger, de rechtsonzekerheid, weg te nemen?

04.02 Minister Jo Vandeurzen: Mijnheer de voorzitter, geachte collega, zoals ik u op 18 maart heb meegedeeld, meen ik dat de tekst van de Wegcode, in het bijzonder artikel 23, ten vierde duidelijk is. Vanzelfsprekend moet steeds rekening worden gehouden met de plaatselijke toestand. Dit is een feitelijke beoordeling. Indien iemand wordt geverbaliseerd en niet akkoord gaat met de zienswijze van de politie en het parket, kan men steeds de verdediging voor de politierechter voeren. Ik zie echter geen noodzaak om de maatregel die meer dan een jaar van kracht is op korte termijn te wijzigen of om de parketten instructies te geven.

Zoals ik eerder al heb gezegd, kan desnoods de Federale Commissie voor de Verkeersveiligheid in eerste instantie de situatie evalueren en nagaan of er nood is aan een bijsturing. Als een wijziging zich zou opdringen, is het aan de staatssecretaris bevoegd voor Mobiliteit, om initiatieven ter zake te nemen.

04.03 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, uw antwoord was even kort als duidelijk. Ik zal de staatssecretaris van Mobiliteit eens ondervragen. Ik zal proberen om van die motorrijders die het hebben voorgehad reacties te verzamelen, de commissie voor de Verkeersveiligheid eens aan te schrijven en te zien wat voor reactie van hen komt.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de Mme Clotilde Nyssens au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la condamnation de l'État belge suite à un usage abusif de méthodes particulières d'investigation" (n° 7271)

05 Vraag van mevrouw Clotilde Nyssens aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de veroordeling van de Belgische Staat wegens het oneigenlijk gebruik van bijzondere onderzoeksmethodes" (nr. 7271)

05.01 Clotilde Nyssens (cdH): Monsieur le ministre, un sommet ECOFIN du Conseil des ministres de l'Union européenne devait se tenir en septembre 2001 dans la ville de Liège. À cette occasion, divers mouvements alter-mondialistes locaux décidèrent de manifester pour faire connaître leurs opinions politiques aux dirigeants européens qui devaient prendre part au sommet. Cette manifestation fut autorisée et se déroula de manière pacifique. Toutefois, un juge d'instruction et des magistrats du parquet liégeois décidèrent de mener des enquêtes proactives à l'encontre de quatre organisateurs. Il faut savoir qu'à l'époque, divers sommets furent le théâtre d'affrontements très durs entre les forces de l'ordre et des franges radicales des mouvements alter-mondialistes, anarchistes, etc. Le sommet du G8 à Gênes en juillet 2001 fut d'ailleurs endeuillé à la suite de combats de rue.

Les enquêtes proactives eurent lieu (filatures, écoutes téléphoniques, surveillance de messageries électroniques) et les quatre personnes en question furent inculpées pour association de malfaiteurs et appartenance à des organisations criminelles. N'ayant en fait jamais commis le moindre délit, ils bénéficièrent d'un non-lieu prononcé par la chambre du conseil de Liège et confirmé par la chambre des mises en accusation, le parquet ayant fait appel. Ils se retournèrent contre l'État belge en dommages et intérêts au motif que leurs libertés fondamentales avaient été violées par l'usage de ces techniques d'enquête intrusives et disproportionnées.

Le tribunal de première instance de Liège leur accorda une réparation. La motivation du jugement dispose que certes, il était légitime d'enquêter proactivement sur d'éventuels auteurs de troubles mais qu'il n'y avait aucune raison de prendre des mesures aussi intrusives à l'encontre de ces quatre personnes en particulier vu que rien ne permettait de les relier à des noyaux durs à l'origine des problèmes lors des sommets européens. En outre, l'attitude du parquet est également mise en cause vu qu'il n'avait aucune raison de faire appel de l'ordonnance de non-lieu évoquée plus haut.

Le coût pour la collectivité de ces péripéties judiciaires s'élève selon la presse à 18.000 € de frais d'investigation et à quatre fois 2.000 € à payer aux plaignants à titre de dommages et intérêts, soit un total de 26.000 € sans compter les frais d'avocats des deux parties qui sont payés par le Trésor.

Ceci pose de vraies questions sur les législations concernant les organisations criminelles et les méthodes particulières d'investigation. De nombreuses voix s'élèvent aujourd'hui pour en dénoncer le caractère parfois excessif et exagérément attentatoire aux libertés fondamentales. Certes, ici, ce sont les comportements d'acteurs judiciaires qui sont incriminés mais les outils mis à leur disposition sont potentiellement dangereux, ce qui ne peut être négligé.

Par ailleurs, l'accord de gouvernement mentionnait l'obligation d'adapter d'urgence la législation relative aux méthodes particulières de recherche. En outre, la Cour constitutionnelle en a annulé certains aspects, rendant une adaptation législative indispensable.

En conséquence, monsieur le ministre, je voudrais vous poser trois questions. Comptez-vous déposer des projets de loi visant une adaptation de la législation en matière de méthodes particulières d'investigation? Quels garde-fous faudrait-il installer pour éviter que se reproduise pareille situation et qu'elle entrave sans raison les libertés fondamentales de citoyens qui semblent honnêtes?

Le cas échéant, quelles autres mesures proposez-vous de prendre afin de contrôler l'action des acteurs

judiciaires exécutant des mesures particulières d'investigation difficiles à manier?

05.02 Jo Vandeurzen, ministre: Madame la présidente, chère collègue, avant de tirer des conclusions, il est important d'examiner avec soin le jugement prononcé par le tribunal de Liège le 9 septembre dernier. Dans cette affaire, les demandeurs étaient des sympathisants alter-mondialistes qui avaient fait l'objet de mesures d'écoutes téléphoniques dans le cadre d'une instruction consécutive à une enquête proactive ouverte par le parquet de Liège. Ayant bénéficié d'un non-lieu sur le plan pénal, ceux-ci ont assigné l'État belge afin d'obtenir sa condamnation à payer des dommages et intérêts du chef du préjudice subi. Au terme d'une analyse détaillée, le tribunal a condamné l'État belge à payer la somme de 2.000 € à chacun des quatre demandeurs.

Analysant les circonstances de l'époque, le tribunal considère que le parquet a estimé à juste titre qu'il existait une présomption raisonnable que des faits délictueux avaient été commis ou étaient en passe de l'être. Par conséquent, le tribunal estime que le procureur du Roi n'a pas commis de faute en autorisant une enquête proactive. En ce qui concerne la mise à l'instruction, le tribunal estime également que le parquet n'a pas commis de faute en ouvrant une instruction pénale avec désignation d'un juge d'instruction.

En ce qui concerne la décision du juge d'instruction, le tribunal a jugé que ce dernier avait estimé à juste titre qu'il existait des indices sérieux permettant de conclure à l'existence d'une organisation criminelle pouvant fomenter des actions violentes lors du sommet ECOFIN du 21 septembre 2001. Le tribunal considère que vu les *modus operandi* des noyaux durs redoutés, qui communiquaient par sms, d'autres moyens d'enquête n'auraient pas pu être efficaces. Par conséquent, en ordonnant les écoutes, le juge d'instruction n'a pas méconnu le principe légal de subsidiarité.

Par contre, en ce qui concerne les personnes visées par les écoutes téléphoniques, le tribunal considère qu'il n'existe pas d'indices précis que les demandeurs auraient participé à une organisation criminelle, rien ne permettant de les relier aux noyaux durs redoutés. Par conséquent, le tribunal considère que le juge d'instruction a commis une faute en ordonnant des écoutes sur les téléphones des demandeurs.

Enfin, le tribunal constate que le ministère public a interjeté appel contre l'ordonnance de la chambre du conseil uniquement pour des raisons de motivation, tout en sachant qu'elle ne pouvait qu'être confirmée vu l'absence de charges.

Par conséquent, le tribunal considère que le ministère public a commis une faute en interjetant appel de l'ordonnance de non-lieu de la chambre du conseil.

Avant toute chose, je voudrais préciser expressément que ce jugement n'est pas coulé en force de chose jugée. Mes services examinent actuellement l'opportunité d'interjeter appel du jugement. Je compte prendre une décision quand j'aurai tous les éléments en ma possession. Il est donc prématuré, vu le droit d'appel dont dispose l'État belge, de tirer des conséquences sur la base d'un jugement non définitif.

Cependant, je voudrais tout de même vous faire observer ce qui suit, à supposer que ce jugement soit définitif. Vous aurez noté que le jugement ne porte pas sur les méthodes particulières de recherche, mais sur l'enquête proactive et sur les écoutes téléphoniques. Les méthodes particulières de recherche sont, comme l'indique l'article 47ter du Code d'instruction criminelle, l'observation, l'infiltration et le recours aux indicateurs. Les écoutes téléphoniques ne sont pas des méthodes particulières de recherche.

Je ne pense donc pas qu'on puisse, sur la base de ce jugement, à supposer qu'il y ait force de chose jugée, ce qui n'est pas le cas, mettre en cause le bien-fondé de l'existence des méthodes particulières de recherche prévues par notre législation, ni les conditions et les modalités de ces méthodes puisque tel n'est pas l'objet du jugement. Certes, le jugement examine la faute qu'aurait commise le procureur du Roi en ouvrant une enquête proactive. Il est exact que les méthodes particulières de recherche peuvent être mises en œuvre dans le cadre d'une enquête proactive, mais justement, en ce qui concerne l'enquête proactive, le tribunal a estimé que c'est à bon droit et sur la base d'éléments suffisants que le procureur du Roi a ouvert une enquête proactive. Sur ce point, les demandeurs sont déboutés de leur demande.

Dans votre question, vous évoquez l'arrêt de la Cour constitutionnelle en matière de méthodes particulières de recherche. Je vous confirme volontiers que je compte soumettre très prochainement à un groupe de travail intercabinets un avant-projet de loi par lequel il est procédé à une adaptation du Code d'instruction criminelle suite à l'arrêt du 19 juillet 2007 de la Cour constitutionnelle. J'ai d'ailleurs noté que vous aviez

également déposé une proposition de loi à ce propos le 18 septembre dernier.

05.03 Clotilde Nyssens (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse détaillée et intéressante. Il est évident que c'est un débat de société, toujours difficile puisqu'il s'agit de la balance des intérêts entre la proactivité et les méthodes particulières de recherche, et la vie privée et les libertés.

J'entends bien que vous désirez attendre que le jugement soit définitif pour en tirer des conclusions; c'est la moindre des choses. J'ai voulu poser la question parce qu'il est évident que le jugement du 9 septembre a donné lieu à beaucoup d'expressions dans la presse et dans les milieux judiciaires. De plus, j'ai été frappée par une émission de télévision visant plus largement la proactivité et les méthodes particulières de recherche, émission de grand public qui donne à penser qu'il existerait parfois des déséquilibres.

Ici, au Parlement, c'est notre job de suivre ces matières. Nous aurons l'occasion d'en reparler puisque vous annoncez le dépôt de projets de loi. Même si c'est une matière particulièrement traitée par le Sénat, nous serons aussi très proactifs pour suivre cette matière.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de hertekening van de gerechtelijke kaart" (nr. 7232)

06 Question de M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la réforme de la carte judiciaire" (n° 7232)

06.01 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de Hoge Raad voor de Justitie heeft blijkbaar een rapport bezorgd met zijn visie op de noodzakelijke reorganisatie van de justitie. Ik heb begrepen dat dit op de website van de FOD staat.

De rode lijn in de voorgestelde oplossingen is dat de Belgische justitie nood heeft aan grotere structuren. Er zou ook vraag zijn naar een meer geïntegreerde werking van de parketten en de arbeidsauditoraten en naar een decentralisatie van de diensten van de centrale administratie van de FOD Justitie. U zult begrijpen dat dit mij allemaal als muziek in de oren klinkt, vandaar mijn vragen.

Welke concrete voorstellen bevat het rapport van de Hoge Raad voor de Justitie? Kunt u ons het rapport bezorgen? Ik heb begrepen dat het op de website van de FOD staat en ik vrees zelfs vernomen te hebben dat u er een wetenschappelijke studie aan zult wijden, om te begrijpen wat er in het rapport staat.

Dat brengt mij tot mijn tweede vraag. Zult u deze voorstellen implementeren? Zo ja, in welke timing werd hiervoor voorzien? Heel concreet: welke van de 27 arrondissementen zult u schrappen of laten fusioneren?

Dan is er dat zinnetje dat mij wat ongerust maakte: u zegt dat u het debat hieromtrent onverwijld verder wilt zetten. Ik heb zelfs vernomen dat u in Hasselt bij de opening van het gerechtelijk jaar hebt gesproken over een te maken wetenschappelijke studie over dit rapport. Met andere woorden, u zult er tijdens deze legislatuur wellicht niets meer aan doen.

06.02 Minister Jo Vandeuren: Mevrouw de voorzitter, op 11 september heeft een delegatie van de Hoge Raad voor de Justitie in samenwerking met de vertegenwoordigers van de korpschefs van de magistratuur, van de vrede- en politierechters en van de leidinggevende griffiers en parketsecretarissen zijn voorstellen ter hertekening van de gerechtelijke organisatie aan de staatssecretaris voor Gezinsbeleid en aan mezelf als minister van Justitie voorgelegd. Ik heb dat trouwens ook aan de Kamer en aan deze commissie bezorgd.

Zoals in het gezamenlijk persbericht van de staatssecretaris en mezelf van 11 september aangekondigd, heb ik ondertussen de voorzitters van Kamer en Senaat een exemplaar van deze voorstellen bezorgd. Ik heb de voorzitters van Kamer en Senaat aanbevolen om de voorzitters van de commissies voor de Justitie en voor het Familierecht op de hoogte te brengen van deze voorstellen en hen uit te nodigen om in hun respectieve commissies over deze voorstellen te debatteren.

Een elektronische versie van deze tekst is beschikbaar op de website.

De voorstellen van het openbaar ministerie en van de Hoge Raad voor de Justitie – het openbaar ministerie heeft een strategisch plan voorgelegd – behelzen ruime bakens en overwegingen.

Zo is de magistratuur voorstander van de volgende principes en krijtlijnen voor de toekomst. Er moet een meer geïntegreerde werking komen van parketten en arbeidsauditoraten, een ruimer horizontaal niveau is wenselijk op provinciaal of regionaal niveau, een niveau dat de arrondissementen overstijgt, en er moet meer budgettaire autonomie komen door decentralisatie van de centrale administratie van de FOD Justitie.

De voorstellen van de Hoge Raad voor de Justitie bevatten uiteraard geen kant en klare oplossingen. Het rapport heeft dan ook als uitdrukkelijke titel “Tussentijds rapport”. Die voorstellen zijn dus niet in die vorm implementeerbaar. Het is dan ook voorbarig om een timing voorop te stellen voor de start van de implementatie van deze voorstellen. Het is immers een omvangrijke en complexe hervorming.

Zoals u trouwens uit de beleidsnota 2008 kon afleiden, hebben we wat de verdere aanpak betreft, afgesproken dat we in de loop van de volgende maanden op basis van die voorstellen goede afspraken, een werkwijze en een traject zullen vastleggen om zodoende het debat effectief te laten leiden naar enkele belangrijke beslissingen.

Om het debat te versnellen, heb ik wel enkele initiatieven genomen. Ik wens het Parlement reeds te laten meedenken over de hervormingsplannen en heb daarom reeds die voorstellen toegezonden.

Ik heb het openbaar ministerie en de Hoge Raad voor de Justitie uiteraard aangemoedigd om het debat verder te zetten in samenwerking met de vertegenwoordigers van de korpschef, de magistratuur, de vrede- en politierechters en de leidinggevende griffiers en parketsecretarissen. Zij hebben mij trouwens uitdrukkelijk gevraagd om het debat te kunnen voortzetten op basis van het tussentijds rapport en het ritme van de vergaderingen en het overleg ter zake niet te temporiseren. Thans gaan we na hoe het overleg met de FOD en met het kabinet daarover kan worden geoptimaliseerd.

Ik heb inderdaad een onderzoeksopdracht uitgeschreven nog vóór ik die rapporten had ontvangen omdat een en ander moet worden onderzocht. Er moet een kritische analyse worden gemaakt van de voorstellen uit het werkveld en er moeten strategieën worden aangeleverd om het debat te stroomlijnen naar een beslissingsrijp voorstel.

In dit stadium van de hervormingsbesprekingen werden dus geen concrete arrondissementen genoemd die moeten worden afgeschaft. De algemene teneur is wel dat er naar een provinciaal of een hoger regionaal niveau, een niveau dat de arrondissementen overstijgt, moet worden geëvolueerd.

Ik meen daarmee te hebben geantwoord op al uw vragen.

06.03 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, wij hervallen in de oude vormen en gedachten. U zult het overleg over de studies enigszins coördineren. Er zal dus niks gebeuren. Dat is wat ik uit uw antwoord begrijp.

Uw hervorming van de justitie zal een herhaling van de geschiedenis van justitie zijn. Er zal met name enkel over worden gepraat.

De **voorzitter**: Het rapport is nogal omvangrijk. Het werd nu pas gekopieerd. Wij zullen het per post bij alle leden van de commissie doen toekomen.

06.04 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, Ik heb begrepen dat wij tijd zullen hebben om het te lezen.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

07 Question de Mme Clotilde Nyssens au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les difficultés de la justice de recourir aux nouvelles technologies et le manque de moyens qu'elle déplore actuellement" (n° 7287)

07 Vraag van mevrouw Clotilde Nyssens aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en

Institutionele Hervormingen over "de moeilijke toegang van het gerecht tot de nieuwe technologieën en het gebrek aan middelen dat momenteel wordt betreurd" (nr. 7287)

07.01 Clotilde Nyssens (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, la presse a relaté, voici quelques jours, deux importants procès d'assises qui se sont déroulés respectivement à Bruxelles et à Liège.

Le premier procès concernait le meurtre d'un jeune bruxellois par deux autres mineurs qui avaient tenté de lui subtiliser son lecteur MP3. Dans le cadre de cette affaire, de nombreuses difficultés technologiques ont été déplorées par la presse – je suis toujours prudente quand je relate la presse mais il est intéressant de voir que celle-ci s'intéresse même aux détails techniques des procédures en cours – ainsi que par les parents de la victime, les avocats et les autorités judiciaires elles-mêmes. À la lecture des témoignages, ces dysfonctionnements ne semblent pas dignes d'une société moderne ou d'une justice qui devrait bien fonctionner sur la base des technologies de l'information et de la communication.

Les faits suivants ont notamment été relevés: il fallait diffuser des images de la reconstitution du meurtre du jeune homme précité et des documents photographiques illustrant le dossier. Lors de la diffusion du film, les images étaient sans cesse interrompues dans leur diffusion et le son était d'une mauvaise qualité, rendant les déclarations inaudibles. En conséquence, la présidente de la Cour d'assises, constatant l'impossibilité de profiter de ces moyens techniques, a dû lire les déclarations consignées sur papier dans le dossier pour rendre ce matériel exploitable lors du procès.

Avant une suspension d'audience, rendue nécessaire par ces difficultés, la présidente répliqua aux avocats, qui se plaignaient légitimement de la situation, que l'appareil exploité avait été prêté gracieusement par la police fédérale et que "la justice dépendait, question d'équipements, du bon vouloir du cabinet du ministre de la Justice".

Le deuxième procès concernait des personnes soupçonnées d'avoir appartenu à la pègre liégeoise et d'avoir commis des attaques de fourgons blindés et de nombreux assassinats. Lors de ces débats également, des problèmes techniques ont été déplorés. En raison des mesures de sécurité prises – ce procès est dit à haut risque –, les accusés étaient devenus inaudibles lors des débats. Des systèmes de micro furent installés mais, pour une raison indéterminée, ceux-ci se révélèrent défectueux, ce qui nécessita des travaux supplémentaires et, partant, des dépenses supplémentaires.

Au-delà de l'image donnée à la justice et aux autorités judiciaires, ces questions participent des droits de la défense, du procès équitable, du contradictoire et du droit d'être jugé dans le cadre d'un procès digne de ce nom et digne d'une société démocratique.

Nous savons en outre que ces problèmes sont loin d'être neufs. Il y a lieu de les résoudre maintenant!

Pouvez-vous doter prochainement les cours et tribunaux d'un matériel informatique et hi-fi satisfaisant pour permettre le déroulement des débats dans un minimum de confort?

Les moyens de la justice, on en a déjà beaucoup parlé, vont-ils être augmentés pour ces postes? Si oui, de quel ordre? Y aura-t-il une progression continue dans les années à venir?

Malgré tout ce que vous nous avez déjà dit en commission, je voudrais savoir, dans les cas d'espèce que j'ai soulevés, pourquoi on a rencontré ces difficultés, nonobstant les plans que vous envisagez pour améliorer les choses?

Dans le calendrier de la présente législature, quelles sont les étapes pour remédier à ces problèmes?

Monsieur le ministre, ces deux procès mamouths de droit pénal, qui donnent une image particulièrement inquiétante, font tache en Belgique actuellement et la population est très à l'écoute de la justice.

07.02 Jo Vandeurzen, ministre: Madame la présidente, chère collègue, aucune notification de problème n'a été reçue par nos services en ce qui concerne la cour d'assises de Bruxelles.

Pour la cour d'assises de Liège, nos services ont été avertis d'un problème lié au dossier Habran.

Je dois d'abord vous signaler que le matériel informatique ne pose aucun problème. Actuellement, les cours et les tribunaux sont équipés d'un matériel hi-fi satisfaisant.

En cas de procédure importante, comme certaines procédures devant la cour d'assises, un contrat est passé avec des tiers, c'est-à-dire avec un établissement externe. L'objet dudit contrat est de prévoir un équipement hi-fi et vidéo conformément aux besoins du cas particulier.

Lors de la session de la cour d'assises de Liège dans le cadre du traitement du dossier Habran, un tel contrat a évidemment été conclu.

À cause de problèmes techniques, l'audience a été suspendue et les problèmes techniques ont été résolus. Dès que nécessaire, l'équipement existant sera remplacé.

Actuellement, votre deuxième question ne semble pas pertinente. En effet, le système tel qu'il existe fonctionne convenablement.

Bien entendu, tout comme vous, je déplore ce qui s'est passé à la cour d'assises de Liège. En effet, ce genre de problème nuit à l'image de la Justice.

Cela dit, aucun autre problème ne m'a été signalé.

07.03 Clotilde Nyssens (cdH): Madame la présidente, monsieur le ministre, j'ai pris acte de votre réponse.

De mon côté, je vais procéder à des investigations afin de savoir comment il est possible que certains problèmes puissent se poser, que ce soit à Liège ou à Bruxelles, sans que cela ne soit porté à votre connaissance. En effet, il est regrettable que des faits soient relatés dans la presse alors que les autorités qui devraient intervenir n'en sont pas informées. Comme vous l'avez dit, cela nuit à l'image de la justice.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 Vraag van de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de aangekondigde extra gevangenis in Vlaanderen" (nr. 7324)

08 Question de M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la nouvelle prison qui devrait être construite en Flandre" (n° 7324)

08.01 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de West-Vlaamse gouverneur Paul Breyne heeft laten weten dat er in West-Vlaanderen op korte termijn geen geschikte locatie van negen hectare groot en onmiddellijk bebouwbaar is voor het optrekken van een nieuwe gevangenis. Dat heeft hij blijkbaar geantwoord op een vraag van de Regie der Gebouwen, vandaar mijn vier vragen.

Ten eerste, betekent het dat er nog steeds geen locatie is gevonden voor de bouw van de aangekondigde extra gevangenis in Vlaanderen, laat staan in Brussel of Wallonië?

Ten tweede, zijn de locaties voor de extra gevangenis in de andere Gewesten reeds bekend?

Ten derde, wat betekent dat voor de timing, vooropgesteld in het zogenaamd masterplan Gevangenis?

Ten vierde, blijft u erbij dat u uiterlijk tegen 2012 2.500 extra gevangenisplaatsen zult hebben gecreëerd?

08.02 Minister Jo Vandeuren: Mevrouw de voorzitter, na de goedkeuring van het masterplan door de regering, werd in overleg met de minister van Financiën, verantwoordelijk voor de Regie der Gebouwen, een rondvraag gericht aan de provinciegouverneurs, aan Landsverdediging en aan de NMBS naar potentiële terreinen die in aanmerking zouden kunnen komen voor de oprichting van een penitentiaire inrichting.

Er zijn in Vlaanderen momenteel 18 terreinen aangeboden. Door een werkgroep bestaande uit ambtenaren van de Regie der Gebouwen en de FOD Justitie, directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen, wordt onder het gezag van de opgerichte task force momenteel een vergelijkend onderzoek uitgevoerd naar hun

geschiktheid. Op aangeven van mijn administratie werd eerst een lijst van selectiecriteria opgesteld. Die criteria hebben betrekking op de prijs, de stedenbouwkundige bestemming, de afmetingen en vorm, de oppervlakte, de uitbreidbaarheid, de ligging, de penitentiairgeografische knelpunten, de bereikbaarheid en mogelijkheid tot ontsluiting, de veiligheidseisen, de omgeving, de terreingesteldheid – hellend of vlak, begroeiing, af te breken of te behouden bestaande constructies, aanwezigheid van wegenissen op of naast het terrein – de bodemgesteldheid – eventuele vervuilingen, draagkracht, waterhuishouding – de bereikbaarheid met het openbaar vervoer, de nabijheid van gerechtsgebouwen en politie en de parkeermogelijkheden. Op die wijze worden de terreinen tegen elkaar afgewogen om tot de meest optimale site te komen. De bevindingen van de werkgroep zullen vervolgens aan de task force worden voorgelegd, die dan een voorstel van beslissing zal uitwerken.

Een gelijkaardige procedure is gevolgd voor de andere Gewesten. Het onderzoek loopt dus ook voor Brussel en Wallonië.

Het feit dat er nog geen definitieve terreinkeuze werd gemaakt, heeft in de huidige stand van zaken nog geen invloed op de planning.

Volgens de tijdstabel moeten wij trouwens pas over enkele maanden bedoelde keuzes definitief vastleggen.

Op datum van vandaag kan worden gesteld dat de vooropgestelde doelstellingen kunnen worden gehaald. Een aantal van de cellen waarvan de recuperatie op korte termijn was gepland, werd reeds opnieuw ter beschikking gesteld. Ook de andere werken voor de bijkomende capaciteit verlopen nagenoeg volgens planning.

De forensische, psychiatrische centra in Gent en Antwerpen zullen inderdaad medio en eind 2012 klaar kunnen zijn. De oplevering voor de nieuwe, vier klassieke inrichtingen in Dendermonde en op drie nieuwe locaties is nog steeds voor voornoemde periode gepland.

De projecten voor de opvang van de jeugddelinquenten in Everberg en Achêne zitten op schema.

08.03 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor de info.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

09 Question de M. Olivier Hamal au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'évaluation du nouveau système de garantie locative" (n° 7403)

09 Vraag van de heer Olivier Hamal aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de evaluatie van de nieuwe huurwaarborgregeling" (nr. 7403)

09.01 Olivier Hamal (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, l'article 10 relatif à la caution locative figurant dans la loi du 20 février 1991 a été modifié par une loi du 25 avril 2007. Parmi les différentes possibilités de constituer une caution locative, et ce dans une optique de favoriser l'accès au logement, il a notamment été permis que le preneur opte pour une garantie dite bancaire qu'il s'engage à reconstituer totalement par mensualités constantes pendant la durée du contrat, avec un maximum de 3 ans. Dans cette hypothèse la caution est alors de trois mois maximum.

L'institution financière devra être celle dans laquelle le preneur dispose le cas échéant d'un compte bancaire sur lequel sont versés ses revenus professionnels ou de remplacement. Si le preneur met fin au versement de ses revenus professionnels ou de remplacement dans l'institution en question, celle-ci est en droit de réclamer la constitution intégrale et immédiate de la garantie.

Il ressort cependant de la pratique que les banques ne mettent aucune bonne volonté à mettre en œuvre ce système de garantie tel qu'explicité ci-avant et même qu'elles multiplient les obstacles.

C'est ainsi que la banque Fortis réclame encore à l'heure actuelle des frais d'ouverture de dossier de 250 € et que si ING se contente d'un droit d'ouverture de dossier de 100 €, une commission annuelle de 2% sur le montant de la garantie est néanmoins réclamée avec un minimum de 25 €.

Par ailleurs, Fortis entend limiter sa garantie à trois ans, faisant fi de ce que la durée légale d'un bail – toujours sur la base de la loi de 1991 – est de neuf ans!

En d'autres termes, ce mode de constitution de la garantie locative semble en l'état inapplicable et il serait d'ailleurs intéressant de savoir si au cours des 16 derniers mois, une seule garantie bancaire de ce type a été constituée. Nous en doutons fort.

Par ailleurs, dans le cadre des mesures reprises par le gouvernement au niveau du Plan fédéral de lutte contre la pauvreté, adopté par le gouvernement fédéral en juillet dernier, il est prévu que le ministre de la Justice, en collaboration avec les entités fédérées, mette en œuvre l'évaluation du nouveau système de garantie locative en tenant compte notamment de l'évaluation de terrain qui serait actuellement pilotée par le Réseau bruxellois pour le droit à l'habitat et menée avec des partenaires de première ligne, flamands et wallons.

M. le ministre peut-il me préciser les mesures qu'il a prises depuis le mois de juillet dernier pour mettre en œuvre l'évaluation dont question, notamment pour solliciter l'avis d'associations représentatives des locataires et des propriétaires qui, manifestement, n'ont pas été consultées en l'état par le Réseau bruxellois pour le droit à l'habitat et ses partenaires?

Quel est le timing qu'il compte tenir pour mener à bien ladite évaluation?

Comment les entités fédérées seront-elles associées à l'évaluation?

Quelles sont les mesures qu'il compte prendre pour que les banques jouent le jeu et pour les interroger sur le nombre de garanties octroyées depuis avril 2007, sur la base de la nouvelle législation mise en place?

Quelles sont ses intentions quant à une réforme à entreprendre s'il résultait de l'évaluation qu'elle n'atteint pas le but recherché?

Je rappellerai par ailleurs qu'avec ma collègue, Mme Marghem, nous avons déposé une proposition de loi visant à revenir au système de garantie de trois mois qui existait avant la loi du mois d'avril 2007, initiative à prendre pour avoir un système praticable et ce, dans l'attente d'un débat plus large sur la question de l'accès au logement, tenant compte de tous les intérêts en présence, locataires et bailleurs et, le cas échéant par exemple, de la discussion d'une proposition de loi déposée par ma collègue, Mme Nyssens, visant à créer un fonds fédéral de garantie locative qui pourrait en effet être l'une des pistes en la matière.

09.02 Jo Vandeurzen, ministre: Cher collègue, avant de pouvoir évaluer la disposition sur la garantie locative, normalement prévue un an après l'entrée en vigueur de ce système, c'est-à-dire le 5 mai 2008, il fallait attendre le résultat de la requête en annulation introduite devant la Cour constitutionnelle concernant notamment l'inconstitutionnalité de l'alinéa 4 de l'article 10, §1 de la loi sur les baux à loyer et qui a été introduite par plusieurs institutions bancaires le 7 novembre 2007.

Afin d'éviter d'exécuter un travail en vain, il était conseillé d'attendre l'arrêt de cette cour avant de prendre des décisions concernant le système de garantie. L'arrêt dans l'affaire susmentionnée est intervenu le 1er septembre 2008. Il stipule clairement que la mesure visée est raisonnablement justifiée et pas manifestement disproportionnée au but poursuivi. Dès lors, nous sommes certains que le système n'est pas inconstitutionnel.

Par ailleurs, il faut tenir compte du fait que la législation en matière de baux à loyer, y compris le système de garantie locative, relevait du premier paquet de la réforme de l'État, ce qui me faisait solidement douter de l'opportunité de réaliser une telle évaluation au niveau fédéral juste avant la régionalisation de la matière. Bien que les événements récents ont sans doute retardé cette régionalisation, je reste convaincu de la possibilité de trouver à ce sujet un accord politique dans les mois à venir. Si le Conseil des ministres restait, même dans ces conditions, convaincu de l'utilité d'une évaluation au niveau fédéral, il serait indispensable d'y associer les Régions.

Les mesures à prendre par le gouvernement fédéral découleront des résultats de l'évaluation éventuelle.

Je vous renvoie en deuxième lieu à l'article 10, §1, alinéa 4 de la loi sur les baux à loyer, tel que remplacé par la loi du 27 avril 2007, qui contient une partie de la réponse.

Suite à une évaluation un an après l'entrée en vigueur de ce système, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, pourra organiser une garantie publique pour couvrir les garanties octroyées par les institutions financières à certaines catégories de locataires, selon les modalités de financement qu'il définit.

Votre question mentionnait la banque Fortis. Si, à la suite de la crise bancaire actuelle, une telle nouvelle garantie publique ne s'avérerait pas opportune, il conviendrait d'examiner d'autres pistes.

09.03 Olivier Hamal (MR): Monsieur le ministre, votre réponse me laisse un peu sur ma faim. Je reste sceptique car dans le cadre du Plan fédéral de lutte contre la pauvreté, adopté par le gouvernement et à l'initiative de M. le secrétaire d'État Delizée, il a été prévu que le ministre de la Justice mène une évaluation notamment avec les associations de terrain de première ligne sur base d'un rapport qui aurait été réalisé par le Réseau bruxellois pour le droit à l'habitat. Apparemment, la mission a été confiée au ministre de la Justice de mener cette évaluation. Je comprends les réserves dont vous faites état et qui sont liées au fait que demain, cette matière pourrait être régionalisée, qu'elle faisait partie du premier paquet et que cela a été reporté dans le contexte que nous connaissons. Mais il n'en demeure pas moins que nous savions déjà au mois de juillet, lorsque le Plan fédéral de lutte contre la pauvreté a été adopté, que tout cela était reporté et on donnait quand même au ministre de la Justice mission de procéder à cette évaluation.

Cette évaluation est-elle en cours? Quand peut-on en attendre les premiers résultats? J'insiste pour que l'ensemble des parties soient consultées, non seulement les associations de défense des locataires mais également les associations de défense des propriétaires.

09.04 Jo Vandeurzen, ministre: Cette évaluation n'est pas encore en cours. Si mes souvenirs sont bons, la référence que vous faites au Plan de M. Delizée concerne également les prix.

09.05 Olivier Hamal (MR): À ce sujet, je vais poser une question au ministre de l'Intérieur car c'est lui qui est chargé de suivre cette matière et d'informer utilement les communes.

Monsieur le ministre, comptez-vous mettre en oeuvre cette évaluation?

09.06 Jo Vandeurzen, ministre: À partir du moment où cette question ne sera pas reprise dans le dialogue et qu'elle restera au niveau fédéral, nous verrons comment nous allons organiser cette évaluation. J'ai néanmoins le sentiment que les choses vont changer dans un délai raisonnable. Je m'interroge donc sur le fait de savoir si cela vaut encore la peine de faire cette évaluation sans la collaboration des Régions.

09.07 Olivier Hamal (MR): Monsieur le ministre, il était prévu dans le Plan fédéral de lutte contre la pauvreté que le ministre devait mener cette évaluation, notamment en partenariat avec les Régions. On le disait déjà à l'époque. On pourrait peut-être lancer le chantier maintenant, quitte à ce que les Régions le reprennent?

09.08 Jo Vandeurzen, ministre: Ce plan est prévu quand même pour quelques mois! Je prendrai une initiative au moment où je saurai dans quel contexte il faut organiser cette évaluation.

09.09 Olivier Hamal (MR): La loi de 2007 prévoyait qu'on procéderait à l'évaluation un an plus tard.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Question de Mme Jacqueline Galant au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les armes non détruites dans certaines zone de police" (n° 7229)

10 Vraag van mevrouw Jacqueline Galant aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de niet-vernietigde wapens in sommige politiezones" (nr. 7229)

10.01 Jacqueline Galant (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, la réforme de la loi sur les armes dite loi Onkelinx était attendue par nombre de détenteurs. Les résultats déjà enregistrés depuis sa mise en oeuvre sont d'ailleurs appréciés. Cependant, certaines questions restent en suspens, notamment concernant la manière de récupérer les armes déposées volontairement par les détenteurs pour se

conformer à la maudite loi de juin 2006.

En effet, si dans certaines zones de police, on a détruit les armes qui avaient été rapportées dans les commissariats, d'autres zones ont préféré attendre et ont donc conservé ces armes. C'est notamment le cas de la zone que je préside.

Les propriétaires de ces armes voudraient les récupérer, mais aucune directive n'a encore été communiquée aux zones de police sur la manière de procéder. Ainsi, par exemple, mon chef de zone souhaiterait pouvoir se référer à une circulaire avant d'organiser une éventuelle redistribution des armes, ce afin d'être assuré de ne pas commettre d'erreur.

Monsieur le ministre, pouvez-vous expliquer la procédure à suivre pour procéder à la remise de ces armes? Beaucoup de zones sont-elles concernées et ont-elles toujours des armes en dépôt? Disposez-vous de chiffres quant au nombre d'armes qui ont été détruites suite à la loi de 2006?

10.02 Jo Vandeurzen, ministre: Madame la présidente, chère collègue, même si aucune directive officielle n'existe quant à la procédure à suivre pour récupérer les armes confiées aux polices locales, dans le cadre de l'application de la loi du 8 juin 2006, la manière dont ces dossiers sont traités est organisée lors des réunions mensuelles entre les services des gouverneurs et le service fédéral des armes qui assurent l'uniformité de l'application de la loi.

Les gouverneurs répercutent les informations à leur police respective. Le nombre de zones concernées est inconnu mais limité car la plupart des zones ont appliqué correctement la loi et ont fait procéder à la destruction des armes récoltées plutôt que de les garder en dépôt.

J'en arrive ainsi aux conditions à remplir pour récupérer ces armes. Il doit tout d'abord s'agir d'armes mises en dépôt à la police locale ou auprès d'armuriers agréés.

Les armes qui ont été abandonnées et qui ont été détruites en application de la loi telle que cette dernière était rédigée avant sa récente modification ne sont évidemment pas concernées.

Il faut une autorisation de détention du gouverneur. Dans le cadre d'une demande d'autorisation de détention passive, la demande de détention doit être introduite dans les deux mois de l'entrée en vigueur de l'article 11, §1, à savoir au plus tard le 1er novembre 2008.

10.03 Jacqueline Galant (MR): Madame la présidente, je remercie le ministre. Si je comprends bien, rien n'empêche qu'on rende ces armes, mais il appartient au gouverneur d'édicter une circulaire précise pour les différentes zones de police. Je me tournerai donc vers le gouverneur de ma province.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Vraag van de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de inbraakcijfers in Brussel" (nr. 7416)

11 Question de M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les chiffres en matière de cambriolages à Bruxelles" (n° 7416)

11.01 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de minister, van alle hoofdsteden van de Europese Unie had Brussel vier jaar geleden het grootste aantal inbraken per 1.000 inwoners, om precies te zijn 11,2 gerapporteerde inbraken per 1.000 inwoners. Daarmee gaat Brussel hoofdsteden van de Europese Unie als Londen, Amsterdam, Tallinn en Kopenhagen vooraf. Dat blijkt uit de statistieken van de Europese Commissie. Het gaat hier om bijzonder verontrustende cijfers die om een ernstige reactie vragen.

Ik heb dan ook enkele vragen. Was u op de hoogte van de ernst van de inbraakproblematiek in Brussel in vergelijking met de hoofdsteden van uw collega's? Wat gaat u ondernemen om deze uitgesproken problematiek aan te pakken? Voeren de Brusselse politie en het parket reeds een specifiek beleid om deze problematiek aan te pakken? Zo ja, gaat u stappen ondernemen om dit bij te sturen? Gaat u hierover richtlijnen geven aan de procureur van Brussel? Zo neen, waarom niet? Was de inbraakproblematiek vroeger niet gekend? Wat zijn de cijfers inzake inbraken in Brussel voor 2005 tot en met augustus 2008? Is

het aantal inbraken sinds 2004 – want over die cijfers gaat het – nog toegenomen? Hoe verhouden de cijfers inzake inbraken zich in de verschillende Brusselse gemeenten? Hoeveel inbrekers zijn er sinds 2004 in Brussel opgepakt? Hoeveel werden er vervolgd en hoeveel werden er effectief veroordeeld? In april kondigde u voor Anderlecht een speciaal veiligheidsplan aan. Wat is de stand van zaken op dit vlak? Wordt dit reeds op het terrein geïmplementeerd? Wat is de evolutie van de criminaliteitscijfers en de inbraakcijfers in Anderlecht tot en met augustus 2008?

De **voorzitter**: Mijnheer Landuyt, er zijn wel wat vragen om statistische gegevens bij. De minister is niet verplicht daarop te antwoorden. Ik pas het Reglement toe.

11.02 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Ik zal u er iedere keer op wijzen als dergelijke vragen worden gesteld. De minister kon dat waarschijnlijk zelf ook stellen, u hoeft hem zo niet te bemoeiden.

De **voorzitter**: Neen, het gaat om het Reglement van deze commissie.

11.03 Minister Jo Vandeuren: Mevrouw de voorzitter, via strategische analyse, jaarlijkse beeldvorming, een nationaal, politieel veiligheidsbeeld en automatisch verwerkte gegevens op grond van de opgestelde processen-verbaal wordt de inbraakproblematiek betreffende de woningdiefstallen in Brussel door de lokale en de federale politie opgevolgd.

Sinds enkele jaren is de stijgende inbraakproblematiek in het Brussels Gewest duidelijk. Het fenomeen beperkt zich niet tot het Brussels Gewest. Het is in het hele land een onrustwekkend verschijnsel.

Daarom werden de eigendomsdelicten als een prioriteit opgenomen in het Nationaal Veiligheidsplan 2008-2011 dat door de regering op 1 februari 2008 werd goedgekeurd.

Bovendien heeft het College van procureurs-generaal omtrent de aanpak van rondtrekkende dadergroepen een omzendbrief – COL 1/2008 – verspreid. Het is de taak van de federale politie om de inspanningen betreffende de rondtrekkende dadergroepen te leveren, zowel ten aanzien van de plaats waar de feiten worden gepleegd als op het vlak van de plaatsen waar bedoelde groepen zich terugploien.

Bij de federale gerechtelijke politie van Brussel is er een over vier jaar gespreide projectgroep om de rondtrekkende dadergroepeerings in het kader van de georganiseerde diefstallen aan te pakken.

Bij de zes politiezones in Brussel zijn, conform de prioriteiten bepaald in het Nationaal Veiligheidsplan, de woningdiefstallen een prioriteit in de zonale veiligheidsplannen. In het raam van het opstellen van de zonale veiligheidsplannen komt het de lokale overheid toe om de prioriteiten van het Nationaal Veiligheidsplan eventueel te versterken of op lokale fenomenen of typologieën van daders – bijvoorbeeld jonge daders – toe te spitsen.

Het labo heeft aan de leden van de lokale politie vorming gegeven teneinde de kwaliteit van de technische vaststellingen te verhogen. Er werd een protocol tussen labo en de Brusselse Rand gesloten.

En ce qui concerne la politique criminelle du parquet de Bruxelles, le procureur du Roi me signale que le parquet ordonne systématiquement la mise à disposition des suspects, qu'il requiert chaque fois du juge d'instruction qu'il délivre un mandat d'arrêt.

J'attire votre attention sur le fait que ce n'est évidemment pas le parquet qui délivre les mandats d'arrêt mais les juges d'instruction qui statuent sur la base des critères légaux définis par la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive.

À côté de la répression, la prévention joue un rôle important. Le Plan national de sécurité a défini quatre domaines d'action: la surveillance ciblée aux lieux de commission des faits, l'obtention des renseignements via la fonction de quartier, des actions ciblées de grande envergure sur le réseau routier, la collaboration entre la police et les victimes, rôle des réseaux d'information de quartier et d'entrepreneurs indépendants.

Il est également fait appel à la techno-prévention pour amener les habitants à se protéger et à prendre des bonnes habitudes. Les conseillers en techno-prévention actifs au niveau local sont à la disposition des citoyens et peuvent leur donner des conseils utiles pour mieux se prémunir contre les cambriolages. La police fédérale dispense également des conseils sur son site internet, de même que le SPF Intérieur. Des

réductions d'impôt sont prévues pour les contribuables qui équiper leur habitation afin de la protéger contre les cambriolages.

La coopération et la vigilance de la population doivent être soutenues dans ce domaine.

Ik beschik over cijfers per gemeente voor de jaren 2004 tot 2007, afkomstig van de federale politie. De cijfers voor 2008 zijn nog niet beschikbaar. Ik wil u die cijfers graag overhandigen. Er zijn drie verschillende categorieën: woninginbraak, inbraak in bedrijf of handelszaak en inbraak in openbare of overheidsinstellingen.

Wat de eerste categorie betreft, stel ik vast dat er 7.728 gevallen werden vastgesteld in de negentien gemeenten voor het jaar 2004, 8.682 voor het jaar 2005, 10.980 voor 2006 en 10.021 voor 2007. U stelt dus zelf vast dat de cijfers stijgen ten opzichte van 2006, met een vermindering in 2007 ten opzichte van 2006.

Ik beschik over de volgende cijfers, afkomstig van het parket van Brussel. Deze cijfers betreffen de zes politiezones van de negentien gemeenten en hebben betrekking op de strafrechtelijke kwalificatie van diefstal of poging tot diefstal met inklimming, braak of valse sleutels, zowel in woningen, in gebouwen als op de openbare weg. In 2004 werden er 247 aanhoudingsmandaten afgeleverd en werden 308 vonnissen uitgesproken door de correctionele rechtbank van Brussel. In 2005 werden er 259 aanhoudingsmandaten afgeleverd en werden 294 vonnissen uitgesproken door de correctionele rechtbank. In 2006 bedragen deze cijfers 263 aanhoudingsmandaten en 292 correctionele vonnissen. In 2007 zijn er 218 aanhoudingen en 184 correctionele vonnissen. In 2008 werden tot nu toe 146 aanhoudingsmandaten afgeleverd en werden 54 vonnissen uitgesproken. Noteer dat deze cijfers meerderjarige daders betreffen en dat er andere methoden van afhandeling bestaan, zoals de strafbemiddeling.

La commune d'Anderlecht fait partie de la zone de police Midi, aux côtés des communes de Saint-Gilles et de Forest. Le plan zonal de sécurité 2009-2012 concerne toute la zone. Ce plan a été approuvé fin septembre par les bourgmestres et le procureur du Roi et doit être introduit pour approbation par les ministres de la Justice et de l'Intérieur selon les modalités prévues par la directive ministérielle 44.

Un appui technique a été donné à la zone afin de privilégier l'approche intégrale et intégrée de la sécurité lors de l'élaboration du plan. Néanmoins, les choix sont opérés par les autorités locales, comme dans toutes les autres zones. Il n'y a pas d'intervention de l'autorité fédérale sur ce point.

Les priorités choisies dans le plan feront l'objet de plans d'action concrets qui doivent être développés par la zone et qui seront mis en œuvre le 1er janvier prochain. Ces plans feront appel à différents partenariats, notamment avec les services de prévention.

Le vol dans les habitations n'est pas retenu en tant que tel comme étant une priorité. Les autorités de police ont opté pour la délinquance juvénile et la criminalité de rue.

La zone est dotée d'un instrument de suivi permanent de la criminalité qui inclut les vols dans les habitations.

De criminaliteits- en inbraakcijfers voor Anderlecht bedragen voor 2004 11.598, voor 2005 11.951, voor 2006 13.356, 2007 15.180.

11.04 Renaat Landuyt (sp.a+Vl.Pro): Mijnheer de minister, bedankt voor de informatie.

Mevrouw de voorzitter, uw bezorgdheid was niet nodig. Er zijn cijfers die studie verdienen. Alleen hoop ik dat de Franse passage geen blijf is van de afstand waarmee u de zaken volgt.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Question de Mme Zoé Genot au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les lenteurs du parquet de Bruxelles dans les dossiers concernant l'État civil" (n° 7369)

12 Vraag van mevrouw Zoé Genot aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de trage werking van het Brusselse parket in dossiers van de burgerlijke stand"

(nr. 7369)

12.01 Zoé Genot (Ecolo-Groen!): Madame la présidente, monsieur le ministre, quand une demande de visa pour regroupement familial est introduite par un ressortissant étranger au consulat ou à l'ambassade de Belgique, après son mariage avec un ressortissant belge ou une personne résidant légalement en Belgique, l'Office des étrangers émet de plus en plus souvent des doutes quant à la validité de ce mariage. On peut même affirmer sans hésitation que ce doute devient pratiquement systématique. Cela ne poserait pas de problème si les parquets d'État civil émettaient des avis rapidement. Or ce n'est pas le cas. Le parquet de Bruxelles met entre six mois et trois ans pour procéder à l'interrogatoire du conjoint qui réside en Belgique et le comparer à celui du conjoint au pays réalisé à l'ambassade. C'est le délai qui est donné par le greffe aux avocats qui s'enquière du temps que prendra le traitement du dossier de leur client. On peut comprendre que ce délai puisse paraître extrêmement pénible aux yeux de jeunes mariés.

Monsieur le ministre, combien de demandes de ce type ont-elles été reçues, par exemple, dans la Région de Bruxelles-Capitale? Combien de personnes s'en occupent-elles? Quelles procédures appliquent-elles pour assurer ce suivi? Existe-t-il une raison particulière à de telles lenteurs? Qu'avez-vous l'intention de faire pour y remédier?

12.02 Jo Vandeurzen, ministre: Chère collègue, quand des demandes de visa pour regroupement familial introduites par un ressortissant étranger au consulat ou à l'ambassade de Belgique à la suite de son mariage avec un ressortissant belge ou une personne résidant légalement en Belgique sont transmises à l'Office des étrangers, cette administration peut en effet avoir des doutes quant à la validité de ce mariage. Elle transmet alors ces éléments aux parquets qui peuvent alors entamer des enquêtes.

Tout d'abord, mes compétences m'interdisent de me prononcer sur le caractère quasi systématique des doutes émis par cette administration.

En ce qui concerne les parquets, il importe que les enquêtes visant à vérifier la réalité de ces mariages soient menées de manière consciencieuse et précise. Lorsque cette enquête se limite à comparer l'audition du conjoint qui réside en Belgique à celle du conjoint qui a été entendu sur place par les services de l'ambassade ou du consulat, elle peut être relativement rapide.

Cependant, il s'avère souvent utile de compléter ces auditions par d'autres éléments ou d'autres auditions qui prennent beaucoup plus de temps et qui se justifient par les vérifications minutieuses nécessaires à déterminer s'il ne s'agit pas uniquement d'un mariage de complaisance visant uniquement l'obtention d'un avantage en matière de séjour lié au statut d'époux.

La question des mariages blancs est importante et ne peut pas être négligée. Le mariage blanc constitue aujourd'hui une infraction pénale. Selon les statistiques du parquet de Bruxelles, sauf erreur ou omission, 243 dossiers de mariage blanc ont été traités par l'ancienne section de l'État civil. Ce chiffre s'élève déjà à 381 dossiers à la date du 25 septembre 2008.

Les délais cités pour permettre au parquet de Bruxelles de procéder à cette enquête m'ont été confirmés. Ils peuvent effectivement apparaître longs, mais la situation vient d'être prise en mains par les autorités judiciaires. Depuis le 15 septembre 2008, en effet, le parquet de Bruxelles a réorganisé la section qui traite de ces dossiers. Cette problématique est dorénavant traitée par une équipe de 12 magistrats et 9 juristes, lesquels sont également et notamment chargés des dossiers relatifs à des faits de mœurs, à la traite et au trafic des êtres humains ou à la prostitution.

L'objectif poursuivi par cette réorganisation est non seulement de lutter efficacement contre la problématique du mariage blanc, mais également de raccourcir ces délais d'enquête.

12.03 Zoé Genot (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, je vous remercie. J'avoue ne pas être totalement rassurée par votre réponse. En effet, seuls 12 magistrats et 9 juristes s'occupent de tous ces dossiers, dont certains, au regard de leur importance en matière d'exploitation tant sexuelle que dans le domaine du travail entraînent une surcharge de travail. Par exemple, tout un secteur maffieux se développe sur le dos des sans-papiers.

Demander à des gens d'attendre entre 6 mois et 3 ans, voilà qui me paraît parfaitement inacceptable: cela signifie que des enfants naîtront loin d'un de leurs parents. J'espère que vous fixerez une limite de temps

pour la remise d'une décision. Vous ajoutez que des enquêtes très fouillées sont parfois réalisées; personnellement, je connais des cas où il a fallu plus d'un an pour une simple comparution pour interrogatoire; on ne peut accepter que, dans des cas simples, les délais d'attente pour ces gens atteignent 18 mois; c'est trop long pour une enquête de routine.

J'aimerais donc que vous essayiez de réduire ce temps. Je vous réinterrogerai dans six mois pour connaître les résultats et aboutir à un suivi plus méthodique de tels cas qui ont tendance à se généraliser. Je sais que vous n'êtes pas compétent à l'égard de l'Office des étrangers, mais j'interrogerai aussi le ministre de l'Intérieur, dès cet après-midi, pour savoir si noyer le parquet sous l'ensemble des demandes n'est pas dommageable et ne l'empêche pas de se focaliser sur les cas où une suspicion semble avérée.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Els De Rammelaere aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de verschillende uitspraken in de zaak-Joe Van Holsbeeck" (nr. 7417)
- de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het feit dat Adam G. toch zijn straf in ons land wenst uit te zitten" (nr. 7426)
- de heer Jean-Luc Crucke aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het proces tegen Adam G." (nr. 7481)

13 Questions jointes de

- Mme Els De Rammelaere au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les différents jugements dans l'affaire Joe Van Holsbeeck" (n° 7417)
- M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le fait qu'Adam G. souhaite purger sa peine en Belgique" (n° 7426)
- M. Jean-Luc Crucke au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le procès d'Adam G." (n° 7481)

13.01 Els De Rammelaere (CD&V - N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op 23 september laatstleden oordeelde het hof van assisen te Brussel dat een van de daders van de moord op Joe Van Holsbeeck, met name Adam G., niet schuldig was aan roofmoord, maar aan diefstal met geweld met ongewild de dood tot gevolg. Eerder veroordeelde de jeugdrechtbank de mededader, Mariusz O., voor roofmoord.

Ongeacht het feit of dit hier al dan niet correcte uitspraken zijn, wordt in de publieke opinie een beeld opgeroepen dat er met twee maten wordt gemeten in de Belgische justitie. Het komt de rechtszekerheid niet ten goede dat over dezelfde zaak, met dezelfde feiten, verschillende beoordelingen worden geveld.

Graag had ik daarover het standpunt gekend van de minister.

13.02 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ook wij waren zeer verbaasd over de toch wel schokkende uitspraak in de zaak van Adam Giza. Iemand die rondloopt met een mes, 6 of 7 keer steekt en onder meer vlak in de hartstreek steekt, mag tegenwoordig blijkbaar geen moordenaar worden genoemd. Ik weet ook wel dat wij aan die uitspraak niets zullen veranderen en dat het u niet toekomt om die te beoordelen, maar het is in elk geval een schokkende vaststelling dat zoiets kan.

Helemaal te gek voor woorden zou zijn dat de betrokkene, deze dader, ook nog over een gunstregime zou beschikken. Dit heeft vorige week ook veel ophef teweeggebracht. Bij zijn uitlevering aan ons land werd duidelijk overeengekomen dat hij zijn straf in Polen zou moeten uitzitten. Nu beweren zijn advocaten ineens dat hij zich thuis voelt in de gevangenis, dat hij ginder zou worden gediscrimineerd omdat hij van Roma-afkomst is, enzovoort. Hij zou hier zijn straf verder moeten kunnen uitzitten wat voor gevolg heeft dat hij in plaats van de helft van zijn straf te moeten uitzitten, die al beperkt is tot twintig jaar, slechts een derde van zijn straf zal moeten uitzitten. Dit wil zeggen dat hij al over enkele jaren kan vrijkomen. Dit tart werkelijk alle verbeelding. Mijnheer de minister, in een tijd waarin u zelf hebt aangekondigd dat buitenlanders hun straf zo veel mogelijk in hun herkomstland moeten uitzitten, zou het niet mogen kunnen dat u een gunstregime toekent aan de betrokkene.

Ik kom dan tot mijn vragen. Wat werd tussen beide ministers bij de uitlevering overeengekomen, dus tussen

u en de Poolse minister van Justitie? Kan de precieze tekst worden meegedeeld? Ontving u reeds een verzoek tot verblijf in een Belgische gevangenis? Kan dit zomaar? Wat is uw oordeel over deze zaak? U kunt daarover wel een oordeel uitspreken, namelijk of u daaraan zult meewerken dan wel of u het zult verhinderen.

13.03 Minister **Jo Vandeurzen**: Mevrouw de voorzitter, er was ook nog een vraag van de heer Crucke. Het antwoord daarop zit impliciet verwerkt in het antwoord dat ik zal geven.

Wat betreft de verschillende uitspraken in de zaak Joe Van Holsbeeck, het volgende.

De regel dat eenieder recht heeft op de behandeling van zijn zaak door een onafhankelijke rechter is niet alleen een algemeen rechtsbeginsel, maar is ook vastgelegd in de Europese regelgeving. Dat betekent dat de rechter niet afhankelijk mag zijn van de uitvoerende macht noch van de wetgevende macht en evenmin van de partijen in het geding. In België wordt aan deze vereiste voldaan door het grondwettelijk principe van de scheiding der machten – dat weet u uiteraard – door het feit dat rechters voor het leven worden benoemd, doordat hun ambt onverenigbaar is met andere ambten, enzovoort. De gestelde vereiste van onafhankelijkheid en onpartijdigheid geldt eveneens voor de juryleden van het hof van assisen.

Ons strafprocesrecht wordt bovendien gekenmerkt door het beginsel van de vrije bewijslevering. De rechter beoordeelt in beginsel volkomen vrij de bewijswaarde die hij aan een bepaald bewijselement toekent. De innerlijke overtuiging van de rechter als leidmotief van de strafrechtelijke besluitvorming omtrent de schuld aan het ten laste gelegde feit, is te omschrijven als het resultaat van de vrije bewijswaardering van de rechter. De jury dient volgens de wet te oordelen in eer en geweten.

Anderzijds dient de beklaagde een eerlijk proces te krijgen, waarin de rechten van de verdediging worden gerespecteerd. Ten slotte geldt het principe dat men zijn rechter niet mag kiezen. De bevoegdheidsregels, de benoeming en aanwijzing van de jury zijn wettelijk vastgelegd.

In het Strafwetboek staat dat een minderjarige dader in beginsel wordt beoordeeld door de jeugdrechtbank en een meerderjarige dader door de politierechtbank, de correctionele rechtbank of het hof van assisen, naargelang de zwaarte van de feiten. Wat de jeugdwet betreft, is er nog steeds sprake van een beschermingsmodel. Het ontspoorde gedrag wordt nog steeds aanzien en beoordeeld volgens eigen principes. Zo bepaalt artikel 57bis, § 1 dat de motivering tot uithandengeving dient te gebeuren in functie van de persoonlijkheid van de betrokkene, van zijn omgeving en van zijn maturiteitsgraad. De aard of de ernst van de strafbare feiten is irrelevant. Zo kan een minderjarige ook uit handen worden gegeven voor minder ernstige feiten. Uit het dossier moet blijken dat maatregelen van opvoeding niet meer geschikt zijn. Enkel na een met reden omklede beslissing kan er dus sprake zijn van uithandengeving. Bovendien kan de zaak slechts uit handen worden gegeven na maatschappelijke en medisch-psychologische onderzoeken te hebben verricht. Door de uithandengeving wordt de minderjarige beschouwd als een persoon die strafrechtelijk verantwoordelijk is en dezelfde procedure moet ondergaan als een meerderjarige.

In casu hebben de rechters van de jeugdrechtbank en de jury van het hof van assisen anders geoordeeld omtrent de tenlastelegging en de op te leggen strafmaat. Gezien iedere rechter naar eer en geweten oordeelt, kunnen dergelijke verschillen voorkomen. Anders oordelen zou betekenen dat een van beiden een mening krijgt opgelegd.

Als minister van Justitie komt het mij niet toe een oordeel of een mening te geven met betrekking tot de gevelde uitspraken. Ik kan alleen vaststellen dat de regels en de rechtsbeginselen werden nageleefd.

Over de problematiek van de afwezigheid van motivering van de schuldvraag, heeft de Commissie tot hervorming van het hof van assisen, opgericht door mevrouw Onkelinx, zich indertijd gebogen. In haar eindverslag van 23 december 2005 werd desbetreffend een aantal voorstellen geformuleerd. Ik ben zinnens dit rapport aan een studie te onderwerpen en vervolgens de nodige knopen door te hakken in verband met de assisenprocedure, die reeds lang ter discussie staat in ons land.

Voorstellen desbetreffend zullen worden voorgelegd begin 2009. Ook die problematiek, de motiveringsproblematiek, zal daarin worden behandeld. U kunt wel verwachten dat ik zal proberen om een aantal maatregelen te nemen die niet het principe zelf in vraag stellen, maar toch een aantal randvoorwaarden, waaronder de problematiek van de motiveringsplicht. Daarover zal ik een aantal voorstellen formuleren.

Tot slot, aangaande de strafuitvoering, het volgende.

Adam G. a été mis à la disposition de la justice belge sur la base d'un mandat d'arrêt européen. L'envoi et l'exécution d'un mandat d'arrêt européen s'effectuent entièrement et exclusivement entre les autorités judiciaires concernées, en l'espèce le parquet de Bruxelles et les autorités judiciaires polonaises, plus particulièrement de Varsovie.

Le pouvoir exécutif n'est, par conséquent, pas compétent pour prendre une quelconque décision concernant un mandat d'arrêt européen. L'article 5.3 de la décision-cadre relative aux mandats d'arrêt européens prévoit la possibilité de procéder à la remise de ses propres ressortissants.

Cette décision peut être subordonnée à la condition que, dès sa condamnation prononcée, le ressortissant qui fait l'objet de la remise retourne dans son pays d'origine afin d'y subir la peine imposée. Dans ce dossier, comme c'est le plus souvent le cas, la garantie de retour est également liée à la remise du ressortissant. Cette garantie figure dans l'arrêt du 25 juillet 2006 de la cour d'appel de Varsovie, qui s'est prononcée en appel sur l'exécution du mandat d'arrêt européen. Cela signifie concrètement que l'autorité judiciaire belge est tenue d'autoriser la remise d'Adam G. à la Pologne après que sa condamnation sera devenue définitive.

La décision judiciaire polonaise ordonnant la remise du ressortissant polonais Adam G. pour autant qu'il retourne en Pologne après sa condamnation doit être respectée. Ni le pouvoir exécutif belge ni le pouvoir exécutif polonais ne peuvent déroger à cette décision. L'esprit et la lettre du mandat d'arrêt européen excluent précisément le pouvoir de décision d'instances autres que les instances judiciaires, de même qu'ils excluent l'accord du condamné.

De Poolse gerechtelijke beslissing beveelt de overdracht van de Poolse onderdaan, Adam G., voor zover zijn terugkeer naar Polen na zijn veroordeling wordt gerespecteerd. De Belgische noch de Poolse uitvoerende macht kunnen afwijken van deze beslissing. De tekst en de geest van het Europese aanhoudingsmandaat sluiten net uit dat beslissingen zouden worden genomen door andere dan gerechtelijke instanties. Ze sluiten zelfs de goedkeuring van de veroordeelde uit.

13.04 Els De Rammelaere (CD&V - N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik heb niet echt een antwoord gekregen op mijn vraag over de rechtszekerheid. Ik heb een uiteenzetting gekregen over de scheiding der machten en hoe jeugdrechters hun oordeel vellen. Ik kan echter alleen vaststellen, uit wat ik hoor en lees in de publieke opinie, dat de mensen Justitie als een geheel aanzien. Zij vinden het niet logisch – volgens mij terecht – dat er voor dezelfde feiten verschillende oordelen worden geveld.

Ik kan uit uw antwoord afleiden dat u overweegt om een motiveringsplicht in te voeren bij het hof van assisen. U bent wellicht van oordeel dat, als dat zo is, er tot een andere uitspraak zou zijn gekomen.

13.05 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik heb begrepen dat er een studie van de studie komt. Tegelijkertijd hebt u ook gezegd dat er tegen begin 2009 een meer concreet voorstel van u zou komen. Mocht dit het geval zijn, zullen wij dat zeker toejuichen. Wij houden dat in elk geval in het oog.

In verband met de strafuitvoering meen ik dat u een terecht antwoord hebt gegeven. U hebt de puntjes op de i gezet. Ik hoop dan ook dat daarover geen enkele twijfel meer zal bestaan, en Adam Giza zo snel mogelijk naar Polen wordt teruggestuurd, als dat nog niet zou zijn gebeurd.

Misschien kunt u de concrete situatie zelf eens bekijken. Zit hij nog in de Belgische gevangenis en voor hoelang? Dat had ik graag nog geweten. Ik denk dat u er op dat vlak zo snel mogelijk moet voor zorgen dat die persoon in Polen zijn straf verder uitzit.

Voor het overige ben ik zeker tevreden met uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

14 Samengevoegde vragen van

- de heer **Bart Laeremans** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de evoluties en recente onthullingen in het dossier Belliraj" (nr. 7431)
- mevrouw **Els De Rammelaere** aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele

Hervormingen over "de nieuwe ontwikkelingen in de zaak Belliraj" (nr. 7446)

- de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de betrokkenheid van de Staatsveiligheid in de zaak-Belliraj" (nr. 7450)

- de heer Denis Ducarme aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het vervolg van de zaak-Belliraj in België en Marokko" (nr. 7474)

- de heer Michel Doomst aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "de evolutie in de zaak Belliraj" (nr. 7477)

14 Questions jointes de

- M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les évolutions et les révélations récentes dans le dossier Belliraj" (n° 7431)

- Mme Els De Rammelaere au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "les nouveaux développements dans l'affaire Belliraj" (n° 7446)

- M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'implication de la Sûreté de l'État dans l'affaire Belliraj" (n° 7450)

- M. Denis Ducarme au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le suivi belgo-marocain de l'affaire Belliraj" (n° 7474)

- M. Michel Doomst au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "l'évolution de l'affaire Belliraj" (n° 7477)

14.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week doken er heel tegenstrijdige berichten op over de mogelijke vervolging in Marokko van Belliraj voor diverse in ons land gepleegde moorden. Er werd eerst gezegd dat hij daarvoor niet zou worden vervolgd, nadien werd gezegd dat dit wel zou gebeuren. Ik heb daarover een paar concrete vragen.

Tegelijkertijd of daags nadien dook in de kranten op dat de Staatsveiligheid reeds vier maanden voor de bekendmaking van zijn arrestatie door de Marokkaanse autoriteiten op de hoogte was gesteld van de dubbelrol van Belliraj. De Staatsveiligheid zou met deze informatie niets hebben gedaan en zowel de regering als het Parlement en de publieke opinie hebben voorgelogen.

Tot nu toe is er slechts één krant die daarover heel uitvoerig bericht, maar ze is formeel. Dat is aan het licht gekomen in de parlementaire begeleidingscommissie van het Comité I. De krant zelf beschikt echter ook over bronnen die zeer formeel zijn over het feit dat de Marokkaanse diensten zwart op wit kunnen bewijzen dat ze 18 weken voor het begin van de arrestatie van Belliraj de Staatsveiligheid volledig hebben geïnformeerd. Ik citeer De Morgen: "Iedereen werd door de Staatsveiligheid belogen: toenmalig eerste minister Verhofstadt, zijn veiligheidsadviseur Brice De Ruyver, het Parlement, de media en de publieke opinie."

Mijnheer de minister, het is heel ernstig. Als dit waar is, dan rijst er een zeer groot probleem voor de heer Winants, de chef van de Staatsveiligheid. Zijn positie is dan onhoudbaar, want dan heeft hij zowat iedereen voorgelogen.

Ik heb ondertussen begrepen dat de Staatsveiligheid zich het slachtoffer van leugens noemt. Het kan slechts een van de twee zijn. De waarheid kan hier niet in het midden liggen. Ofwel was de Staatsveiligheid ingelicht en dan heeft de heer Winants een zeer groot probleem. Ofwel was ze niet ingelicht en dan is het een verdichtsel. Iets tussenin kan echter niet.

Mijnheer de minister, u moet hierover duidelijkheid verschaffen. Het kan niet zijn dat er daarover onduidelijkheid en onzekerheid blijft bestaan of dat u deze zaken blauwblauw laat.

Ten eerste, is het juist dat de Belgische autoriteiten reeds 18 weken voor de arrestatie op de hoogte waren? Zo ja, wat werd er met deze informatie gedaan? Waarom werden het Parlement en de publieke opinie wijsgemaakt dat men over geen informatie beschikte?

Ten tweede, acht u de positie van de heer Winants in deze omstandigheden nog langer houdbaar?

Ten derde, concreter over de zaak-Belliraj, wordt Belliraj in Marokko vervolgd voor de moorden die in België werden gepleegd? Wordt hiervoor samengewerkt met onze gerechtelijke diensten?

Ten slotte, hoe ver staat het met de onderzoeken die daarover in ons land werden gevoerd? Wat leverde de rogatoire commissie naar Marokko op? Waar staat het dossier hier ter plaatse?

14.02 Els De Rammelaere (CD&V - N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb dezelfde vraag ter zake. Blijkbaar was de Veiligheid van de Staat reeds vier maanden op de hoogte van het dubbelleven van Belliraj, hoewel steeds werd voorgehouden dat dat niet het geval was. Thans zou de Veiligheid van de Staat ook niet meer samenwerken met de Marokkaanse geheime dienst. Wij hadden daaromtrent graag een stand van zaken gehad.

Mijnheer de minister, was u op de hoogte?

Wat zal er nu gebeuren?

14.03 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega's, verwarring troef in die materie, wat zeer vervelend is, denk ik, voor de overheid. Mijnheer de minister, ik verwijs naar uw voorzichtig antwoord eerder dit jaar, waarin u stelde dat u met grote belangstelling het rapport van het Comité I zou afwachten en daaruit de nodige conclusies zou trekken. "Ik zal ook niet aarzelen om die conclusies te trekken," zo luidde uw antwoord.

Ik hoop dat u nu niet zult zeggen dat u een studie zult laten uitvoeren over het rapport van het Comité I, want dan zou het een pak studies zijn, deze voormiddag. Ik denk dat de zaak ernstiger is dan dat.

De vraag luidt nu wat er al dan niet aan de hand is met onze Veiligheid van de Staat. Wie is er verantwoordelijk voor het feit, als dat het geval is, dat u niet de correcte informatie zou hebben gekregen op het moment van uw eerder antwoord?

Of, heel concreet, wat zijn uw conclusies uit het rapport van het Comité I, waarvan sprake zeven maanden geleden?

14.04 Michel Doomst (CD&V - N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal de vragen niet herhalen.

Het is niet alleen verwarring troef, maar ook gebabbel troef, natuurlijk, omwille van twee feiten.

Ten eerste, was men binnen de Veiligheid van de Staat op de hoogte? Dat heeft blijkbaar te maken met iemand die zeer vertrouwelijk, vanuit het Comité I, naar De Morgen belde.

Het tweede feit komt van een advocaat die beweert dat zijn cliënt niet zou worden vervolgd.

Mijnheer de minister, omdat het toch een heel belangwekkend dossier is, wil ik duidelijkheid vragen in wat nu voorligt. Ik vermoed dat er toch nog wel enig werk is om dat uit te klaren. Er zijn data gesignaleerd waarop een definitief rapport klaar zou zijn. Ik wilde weten of u al een zicht hebt op de concrete timing, zodanig dat de geruchtenmolen kan stoppen en door een feitengeheel kan worden vervangen.

14.05 Minister Jo Vandeuren: Mevrouw de voorzitter, naar aanleiding van de artikels verschenen in de pers vorige week over de affaire Belliraj, heeft de Veiligheid van de Staat mij nog dezelfde dag in kennis gesteld dat zij zeer zwaar tillen aan de geuite beschuldigingen en dat ze op geen enkel ogenblik voor het uitbreken van de zogenaamde zaak Belliraj door de Marokkaanse autoriteiten werden geïnformeerd over de terroristische activiteiten van de betrokkene.

Trouwens, diezelfde dag reageerde de Veiligheid van de Staat met een persmededeling. Enige tijd geleden was ik trouwens zelf, via een ander kanaal, reeds ingelicht over het feit dat de Veiligheid van de Staat achttien weken voor het uitbreken van de zaak een dossier zou hebben ontvangen, zo zegt men in de zaak Belliraj van de Marokkaanse inlichtingendiensten. Ik heb dit onmiddellijk laten natrekken bij de Veiligheid van de Staat, die opnieuw ten stelligste ontkend heeft dat zij in die periode een dossier over Belliraj zou ontvangen hebben van de Marokkaanse inlichtingendiensten. De door mij ontvangen informatie heb ik ook voor verder gevolg bezorgd aan het Comité I.

In de pers verscheen eveneens het bericht dat het Comité I in het kader van het door mij gevraagde toezichtsonderzoek in de affaire Belliraj zou nagaan of deze toch al zware beschuldigingen al of niet correct zijn. Op de vraag of Belliraj al dan niet als informant werkte voor de Veiligheid van de Staat, moet ik

nogmaals verwijzen naar artikel 42, § 3, van de wet van 30 november 1998 en een ontkennend noch bevestigend antwoord geven. Als aan deze regels afbreuk wordt gedaan, komt het leven van de informanten in gevaar en kunnen de inlichtingendiensten niet langer naar behoren functioneren. In de veronderstelling dat de Veiligheid van de Staat op een of andere manier in kennis zou gesteld worden dat een van hun bronnen betrokken zou zijn bij terroristische activiteiten zonder dat dit kadert binnen de activiteiten voor de Veiligheid van de Staat, dan moeten zij uiteraard onmiddellijk de gepaste maatregelen nemen ten opzichte van deze bron.

Als minister werd en word ik op regelmatige basis zowel schriftelijk als mondeling op de hoogte gehouden van de ondernomen acties door de Veiligheid van de Staat in dit dossier. Bovendien werd het Comité I door mij opgedragen een toezichtsonderzoek te voeren in dit dossier. Dit onderzoek, dat nog steeds aan de gang is, zal mij toelaten vast te stellen of er laakbare feiten zijn gebeurd in hoofde van de Staatsveiligheid.

Over wat de bescherming van bronnen van de Staatsveiligheid betreft, herinner ik er u aan dat de informanten van de Staatsveiligheid geen vrijstelling van vervolging kunnen krijgen in ruil voor informatie die zij leveren. Er bestaan strenge interne regels voor het rekruteren van informanten en er gebeuren regelmatig evaluaties. Interessant hierbij is om te verwijzen naar de bemerking die het Comité I formuleerde in zijn activiteitenverslag van 2006 op bladzijde 6.

“Het Vast Comité I beval ook aan om de politiek van de Veiligheid van de Staat, die weigert een beroep te doen op informanten die veroordelingen opliepen, opnieuw te onderzoeken. Het Vast Comité I gelooft immers niet dat het mogelijk is informatie in te winnen over netwerken van de georganiseerde misdaad, zonder in contact te komen met personen die zich in dit milieu bewegen en dus mogelijks veroordelingen hebben opgelopen.”

Dit is nog meer waar voor personen die zich ophouden in terroristische of extremistische middens. Of de Veiligheid van de Staat onwaarheden of halve waarheden verspreidt, zal blijken uit het door het Comité gevoerde onderzoek. Het zou verkeerd zijn om aan de hand van een tussentijds rapport, waarin de informatie misschien nog niet helemaal volledig dan wel nog niet ten volle in het juiste kader werd geplaatst of geëxploiteerd, en op een ogenblik dat er nog onderzoekspistes dienen te worden bewandeld en dat al dan niet wezenlijke correcties of nuances opportuun kunnen zijn, reeds conclusies te trekken.

Wat de samenwerking tussen de Marokkaanse geheime dienst en de Veiligheid van de Staat betreft, is het zo dat de Veiligheid van de Staat op de hoogte werd gebracht door hun Marokkaanse homologen, maar dat de kwaliteit van de informatie-uitwisseling toch wel ondermaats is, in vergelijking met sommige publiek afgelegde verklaringen in de pers door de Marokkaanse overheden, die een volledig overtuigde indruk weergeven van de beschuldigingen en van de in hun bezit zijnde bewijzen.

De door de Marokkaanse inlichtingendienst bezorgde informatie bevatte nauwelijks preciezere inlichtingen dan wat in de pers is verschenen. Om tot een betere samenwerking te komen in dit en andere dossiers werd in Brussel bij de Veiligheid van de Staat in augustus laatstleden overleg gepleegd tussen de Veiligheid van de Staat en de Marokkaanse inlichtingendienst Direction Générale d'Études et de Documentation.

Le parquet fédéral a de nouveau vérifié, par le biais du magistrat de liaison belge au Maroc, si Belliraj sera poursuivi au Maroc pour les meurtres qu'il aurait commis en Belgique. Ceci sera effectivement le cas.

Enfin, il y a une collaboration étroite entre les autorités judiciaires marocaines et le parquet fédéral. Une copie des dossiers pénaux concernant les meurtres a notamment été mise à disposition des autorités judiciaires marocaines qui l'avaient demandée par commission rogatoire.

En Belgique, toutes les enquêtes des meurtres auxquels Belliraj aurait participé ont été centralisées auprès du même juge d'instruction spécialisé en matière de terrorisme.

À ce niveau, une aide judiciaire mutuelle entre le Maroc et notre pays se déroule. Les autorités judiciaires belges ont prié les autorités judiciaires marocaines d'avoir la possibilité – c'est important de le souligner –, par le biais d'une commission rogatoire, d'interroger Belliraj eux-mêmes. Sur ce point, les concertations sont en phase finale.

Étant donné la nationalité marocaine de Belliraj, une extradition du Maroc vers la Belgique ne semble pas être possible.

L'enquête pénale à charge des inconnus soupçonnés d'avoir participé sur le territoire belge aux activités du groupe terroriste Abdel Belliraj sera poursuivie. L'enquête judiciaire se trouve auprès du même juge d'instruction saisi dans les dossiers des meurtres.

L'enquête judiciaire concernant la plainte avec constitution de partie civile de la part de l'administrateur général de la Sûreté de l'État est toujours en cours.

Le bon déroulement des enquêtes pénales en cours ainsi que le principe du secret de l'enquête pénale ne permettent pas la publication de détails supplémentaires concernant le contenu des différentes enquêtes.

14.06 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik blijf op mijn honger.

Ik weet niet wanneer de betrokkene precies zal worden vervolgd. Ik heb begrepen dat hij ook voor de moorden hier zal worden vervolgd. Het zou dan evenwel nuttig zijn dat er een beroep kan worden gedaan op afgeronde dossiers uit België. Volgens uw antwoord, dat u merkwaardig genoeg in het Frans voorleest, is alles echter nog in onderzoek en kan u hier nog niets vertellen.

Wij worden straks misschien geconfronteerd met een situatie waarbij Belliraj wordt veroordeeld voor moorden in ons land die hier nog volop in onderzoek zijn. Dat is een heel merkwaardige situatie.

Mijnheer de minister, ik dring erop aan dat bedoelde onderzoeken heel snel worden afgerond en dat u ons in dat verband ook duidelijkheid verschaft. Het is niet de eerste keer dat wij u over de kwestie ondervragen. Telkens opnieuw moeten wij vaststellen dat u niet kan antwoorden op de vraag of de moorden al dan niet effectief door hem werden gepleegd. Wij blijven op dat vlak met grote vraagtekens zitten.

Ten tweede, inzake de aantijgingen aan het adres van de Veiligheid van de Staat die het Parlement en u zou hebben belogen, hoop ik natuurlijk dat ook dat onderzoek zo snel mogelijk wordt afgerond en dat het rapport duidelijkheid zal geven. Het dossier kan immers geen halve waarheid bevatten.

Een mogelijkheid is dat de Marokkaanse Veiligheid van de Staat onze Veiligheid van de Staat heeft ingelicht. Ik weet dat zij ontkent dat zulks het geval is. Ik lees ter zake in de krant echter opnieuw dat de leden van de begeleidingscommissie sceptisch op het persbericht van de Veiligheid van de Staat reageren.

Er is dus wel degelijk iets aan de hand. Er is iets mis. Ik wil zo snel mogelijk duidelijkheid over de kwestie.

Mijnheer de minister, ik zou ook graag hebben dat, indien inderdaad blijkt dat de Veiligheid van de Staat u, uw diensten, het Parlement of de vorige minister van Justitie slecht of onbehoorlijk heeft ingelicht, de nodige conclusies worden getrokken en het hoofd van de Veiligheid van de Staat in dat geval zo snel mogelijk de laan wordt uitgestuurd.

14.07 Els De Rammelaere (CD&V - N-VA): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. Ik zal het toezichtonderzoek afwachten. Hebt u enig idee wanneer dat zal worden afgerond? Er is geen termijn vermeld.

14.08 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de minister, ik vind een en ander tamelijk schrikwekkend. Ook maak ik mij zorgen over uw eigen positie in deze. Als u zich beperkt tot het voorlezen van voorgescreven teksten in twee talen is dat een voorbeeld van de manier waarop u zich kunt laten manipuleren. Ik ga ervan uit dat in het Frans antwoorden op Nederlandstalige vragen...

De **voorzitter**: Collega Denis Ducarme had een gelijkaardige vraag gesteld maar heeft zich onverwacht ziek gemeld.

14.09 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Ik heb het begrepen, hoor. Ik heb ook begrepen dat de minister niet in staat is zijn materie in die mate te beheersen dat hij zich zou aanpassen aan het feit dat hier vier Nederlandstalige vragen worden gesteld en dat de Franstalige vraag is weggefallen.

Dat betekent dat hij zich te veel laat leiden door wat men hem voorschotelt en dat hij zich beperkt tot het

voorlezen van documenten van anderen. In deze materie, waar meer dan ooit politieke autoriteit nodig zal zijn om te weten wat de Veiligheid van de Staat en anderen doen in onze naam, is het meer dan ooit nodig dat de minister weet waarover hij bezig is.

Ik veronderstel dat het Frans blijven spreken tegen Nederlandstaligen geen afkickverschijnsel is van iemand die afscheid heeft genomen van N-VA, maar dat het te maken heeft met het feit dat hij zich beperkt tot het voorlezen van teksten. In deze materie voelt men toch meer dan ooit aan dat men aan het begin staat van een probleem?

Als u na zoveel maanden nog niet eens kunt weten of hij ja of neen op de hoogte was van de activiteiten van de genoemde figuur, kunt u toch wel vaststellen, na zoveel maanden, dat u een probleem hebt met uw diensten? Dat op zich is al erg als vaststelling.

Nu zeggen dat u ook nog het toezicht op het toezicht zult afwachten is u echt wel onderwerpen aan het probleem, in de twee landstalen.

14.10 Michel Doomst (CD&V - N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik denk dat we inderdaad uit de krantensfeer moeten geraken en uit de sfeer van horen zeggen en zou het misschien waar zijn. Ik denk dat we heel dringend moeten gaan naar dit tussentijds rapport dat eraan komt. Ik lees in de pers de datum van 15 oktober, dat is niet zover weg meer. Hebt u het gevoel dat we kort bij die datum zitten of is dat nog verder af?

14.11 Minister Jo Vandeuren: Mevrouw de voorzitter, als er dertig vragen worden gesteld, waarop een aanzienlijk aantal antwoorden tot vannacht moest worden voorbereid, is het inderdaad niet eenvoudig om alle inlichtingen te verzamelen.

In deze zaak mag men ervan uitgaan dat het kabinet dit zo goed mogelijk probeert op te volgen. Het is echter even juist dat ik aarzel om conclusies te trekken wanneer ik niet het gevoel heb over alle informatie te beschikken.

Zo vind ik het heel belangrijk dat er een moment komt waarbij onze autoriteiten in staat zijn om de betrokkene zelf te zien. Tot op dit ogenblik is dat nog niet het geval.

Het is ook juist dat er berichten zijn over de Veiligheid van de Staat en het feit dat men zou zijn geïnformeerd, maar het is even juist dat ik moet melden dat de Veiligheid van de Staat dat met klem ontkent.

Ik hoed mij ervoor om daaromtrent een positie in te nemen zonder de absolute zekerheid te beschikken over alle informatie die op een bepaald ogenblik aan het licht moet komen. Wat dat betreft, meende ik destijds dat de beste manier om het Parlement te verzekeren van het feit dat het onderzoek zou worden gevoerd in volstrekte onafhankelijkheid was daarvoor het Comité I de opdracht te geven.

Ik zal mij aan die procedure houden. Ik heb het Comité I alle informatie gegeven waarover ik beschikte.

Het feit dat er kranteninformatie is en dat er allerlei elementen verschijnen in de media doet mij niet afwijken van deze koers. Ik weet immers dat het al te gemakkelijk is om via die weg hetzij het debat in een bepaalde richting te sturen, hetzij conclusies te suggereren.

Ik zal mij scrupuleus houden aan de procedure die werd afgesproken. Ik zal daaruit de nodige conclusies trekken.

Dat ik in de twee landstalen probeer te antwoorden als ik vragen krijg in de twee landstalen, getuigt, denk ik, van meer respect dan iets anders.

14.12 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik denk dat u deze materie niet mag beschouwen als een vraag tussen de vele andere vragen. Ik denk dat wij hier slechts het topje van een veel grotere problematiek raken. De vaststelling na zoveel maanden is misschien dat de bestaande instellingen er niet in slagen om klaarheid te brengen. Dit is een zeer gevoelige, vervelende materie.

14.13 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, de minister heeft opdracht gegeven aan het Comité I. Het is precies in de schoot van de begeleidingscommissie van het Comité P dat deze zaken aan het licht zijn gekomen. Dit is dus niet zomaar uit de lucht komen vallen. Het is niet zomaar een roddel op basis van anonieme bronnen. Neen, dit kwam van het Comité P dat dit orgaan moet begeleiden. U moet hierin heel snel duidelijkheid scheppen en zorgen dat dit rapport er ligt. De heer Doornst vroeg u wanneer het rapport er zal zijn, op 15 oktober. U hebt niet eens geantwoord. Wij hopen dat u ons zo snel mogelijk informeert.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Samengevoegde vragen van

- de heer Bart Laeremans aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het personeelstekort bij de dienst elektronisch toezicht" (nr. 7296)
- de heer Bruno Steegen aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het elektronisch toezicht" (nr. 7299)
- de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het personeelstekort bij het Nationaal Centrum voor Elektronisch Toezicht" (nr. 7322)
- mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de vice-eerste minister en minister van Justitie en Institutionele Hervormingen over "het controlesysteem van gedetineerden onder elektronisch toezicht" (nr. 7377)

15 Questions jointes de

- M. Bart Laeremans au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la pénurie de personnel au sein du service chargé de la surveillance électronique des détenus" (n° 7296)
- M. Bruno Steegen au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la surveillance électronique" (n° 7299)
- M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "la pénurie de personnel au sein du Centre national de surveillance électronique" (n° 7322)
- Mme Sabien Lahaye-Battheu au vice-premier ministre et ministre de la Justice et des Réformes institutionnelles sur "le système de contrôle des détenus sous surveillance électronique" (n° 7377)

15.01 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, op 18 september legde het personeel dat instaat voor het toezicht op enkelbandgedetineerden, het werk neer. Blijkbaar zullen vanaf oktober slechts 7 van de 19 plaatsen ingevuld zijn aan Nederlandstalige zijde en 8 op 19 aan Franstalige zijde.

Het is niet de eerste keer dat in het nieuws komt dat er iets fameus misloopt met de dienst die de enkelbandgedetineerden moet opvolgen en dat die opvolging veel te laks verloopt. Op die manier, als veel te weinig mensen die taak kunnen vervullen, is het logisch dat straffen die op zich reeds een enorme gunstmaatregel zijn en een enorme verlichting betekenen van de bestraffing, in de praktijk nauwelijks nog iets voorstellen.

U hebt intussen, heb ik uit de krant vernomen, diverse beloften gedaan, maar die zijn volgens de betrokken personeelsleden dan weer weinig realistisch. Hierin moet duidelijkheid komen.

Kunt u een schets geven van de personeelsevolutie bij de dienst tijdens de afgelopen twee jaren? Wat is de reden voor het grote verloop en het schrijnende tekort?

Welke beloften werden er door u gedaan? Binnen welke termijn zullen de problemen volledig van de baan zijn?

Volstaat het huidige kader, ondanks het toegenomen aantal enkelbandgedetineerden, of moet daaraan gesleuteld worden?

15.02 Bruno Steegen (Open Vld): Mijnheer de minister, mijn vraag is gelijkaardig. Wij hebben in de krant gelezen over de staking, over het aantal medewerkers dat er tekort is, zowel aan Vlaamse zijde als aan Franstalige zijde. Het is des te opmerkelijker, omdat het elektronisch wordt beschouwd als een van de oplossingen om de overbevolking van de gevangenen tegen te gaan.

Mijn vraag is dan ook drieledig.

Wat waren de gevolgen van de staking? Zijn er incidenten gemeld? Is er reeds een initiatief genomen om op korte termijn het personeelstekort weg te werken?

Hoeveel personen kunnen er onder elektronisch toezicht worden geplaatst indien de dienst op volle kracht draait?

Hoeveel personen staan er op dit ogenblik onder elektronisch toezicht?

15.03 Renaat Landuyt (sp.a+Vl.Pro): Mijnheer de minister, mijn vragen liggen in dezelfde lijn.

Wat is de reden van het personeelstekort?

Wat zal daaraan op korte termijn worden gedaan?

Ik zou graag weten hoeveel mensen er vandaag onder elektronisch toezicht staan.

Kunt u met een blijvend tekort de controle op elektronisch toezicht en dus ook de veiligheid blijven garanderen, tenzij er bijna geen mensen meer onder toezicht staan.

Wat zult u ondernemen om alsnog te komen tot een efficiënt en doeltreffend elektronisch toezicht, ik zou bijna zeggen een geloofwaardig elektronisch toezicht?

15.04 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, ik koppel terug naar het antwoord dat u hebt gegeven op mijn vraag in de commissie voor de Justitie van 27 mei. U hebt toen geantwoord dat u zou gaan voor een capaciteitsuitbreiding en dat u een aantal wettelijke maatregelen zou nemen om toe te laten dat het NCET adequater kan reageren. U hebt toen gezegd dat we tegen het parlementair reces een round-up zouden krijgen over de vooruitgang op het vlak van elektronisch toezicht. Spijtig genoeg is het zo ver niet gekomen.

Tijdens het parlementair reces hebben wij vooral via de media een en ander vernomen over het elektronisch toezicht. Er waren drie belangrijke punten.

Ten eerste, vanaf 1 oktober zijn er aan Nederlandstalige zijde 7 mensen in dienst in plaats van de noodzakelijke 19. Dat is nieuws van vorige week. Intussen zou er een afspraak zijn om daar 9 extra arbeidskrachten bij te zetten. Aan Franstalige zijde was men met 8 in plaats van de noodzakelijke 19. Er zou nu beloofd zijn om daar 7 extra mensen aan het werk te zetten.

Ten tweede was er de aankondiging dat er op 15 november een honderdtal justitieassistenten in dienst zou worden genomen voor de justitiehuisen. Binnenkort zouden er ook militairen worden gerekruteerd voor het elektronisch toezicht.

Een derde bericht tijdens het reces was dat de wachtlijst is aangegroeid tot 1.300, terwijl er maar 653 mensen effectief een enkelband hebben. Dat is misschien niet meer up to date. Ik heb dat genoteerd tijdens het reces.

Ik zou u vandaag willen vragen of de informatie klopt.

Welke maatregelen plant u met het oog op een adequate controle tussen 1 oktober en 15 november, de datum waarop er blijkbaar extra justitieassistenten aan de slag zouden gaan? Hoeveel gaan er juist aan de slag in de justitiehuisen en hoe is de verdeling? Zal het aantal justitieassistenten volstaan om de wachtlijst van 1.300 gedetineerden weg te werken?

Is een en ander technisch haalbaar? Hoeveel enkelbanden zijn er vandaag eigenlijk?

Hoeveel militairen hoopt u te bewegen om de overstap van het leger naar het nationaal centrum te maken en tegen wanneer?

15.05 Minister **Jo Vandeuren**: Ik antwoord eerst in algemene termen. In de loop van oktober zal het nationaal centrum verhuizen.

U moet goed begrijpen dat er in feite twee bewegingen moesten worden gemaakt. Een eerste beweging die we onmiddellijk hebben georganiseerd, is dat de manier waarop het elektronisch toezicht functioneert opnieuw adequaat en effectief moet worden gemaakt. Dat vroeg een wettelijke basis: een koninklijk besluit, richtlijnen.

Het is eerste wat dus moest gebeuren, was dat ervoor moest worden gezorgd dat het NCET sneller kon reageren en dat ook het parket en de politie konden worden ingeschakeld indien gedetineerden de afspraken niet honoreerden of respecteerden. Vandaar dat er in de eerste fase nogal wat werk is geweest met het op punt stellen van de kwaliteit van ons toezicht en de globale organisatie van de maatregelen inzake elektronisch toezicht.

Dat is nu dus in implementatie. Daarna, tegen het einde van het jaar, zal de vraag naar de capaciteit moeten worden ingevuld. Het is misschien goed dat u ziet dat er twee bewegingen zijn.

De invulling van het personeelskader op de dienst Monitoring van het NCET geniet uiteraard prioriteit, gelet op de vele initiatieven die op stapel staan op het vlak van de strafuitvoering en het elektronisch toezicht in het bijzonder. De equipe bestaat momenteel aan Nederlandstalige zijde uit 13 en aan Franstalige zijde uit 15 administratieve assistenten. Het globale personeelsplan van de justitiehuisen 2008 voorziet in een kader van 33 administratieve assistenten voor het NCET.

Momenteel is de situatie in de equipe zeer precair, onder meer door het personeelstekort. Er zijn in het kader van de reeds lang gevraagde mutaties onder de Nederlandstalige collega's vijf personen en aan Franstalige zijde zes personen die de dienst zullen verlaten. Er werden voor beide taalkaders kandidaten gezocht, zowel in het kader van de promotieprocedure van niveau D naar C, binnen de penitentiaire inrichtingen, als in het kader van de overgang van militairen van Defensie naar Justitie. Tevens werd een beroep gedaan op de reserves bij Selor en voor de Nederlandstaligen ook bij de VDAB.

Gelet op de selectieprocedures kan het NCET opnieuw rekenen op een voltallige bezetting van zijn personeelseffectieven. Er zullen in totaal 33 administratieve assistenten, 17 N en 16 F, worden tewerkgesteld op de dienst Monitoring. De meeste nieuwkomers zullen op 1 oktober 2008, vandaag, van start gaan. Enkel konden zich om professionele verplichtingen elders niet eerder vrijmaken en zullen op 15 oktober 2008 in dienst treden. De laatste indiensttredingen zijn voor 15 november 2008. Daar zitten uiteraard ook een aantal mutaties in vanuit het leger, waarover ik later wellicht meer details kan geven, eens het protocol tussen Defensie en Justitie is gefinaliseerd.

Momenteel staan er 633 veroordeelden onder elektronisch toezicht. In totaal zijn er een 800-tal toezichtsets beschikbaar, waarvan er steeds een 150 in omloop zijn voor onderhoud, recuperatie enzovoort. Ik dien te onderstrepen dat de veiligheid nooit in gevaar is geweest en dat de registratie van de gegevens steeds heeft plaatsgevonden.

De personele versterking en uitbreiding op korte termijn moet het NCET in staat stellen om de controle op het elektronisch toezicht voluit te garanderen. Niettemin zal er een nieuwe werklasmeting komen, teneinde te evalueren of het vastgelegde personeelsbestand voldoende is.

Justitiehuisen zullen worden versterkt met een belangrijk aantal nieuwe krachten, waaronder 72 justitieassistenten op korte termijn. Bij de verdeling van de bijkomende medewerkers werd rekening gehouden met de lokale situatie. Zo werd onder meer rekening gehouden met de instroom van de opdrachten 2007 en 2008, de werklasmeting en de werkachterstand per justitiehuis.

Wat de aanwerving van nieuwe personeelsleden betreft, dient er in dit kader ook te worden opgemerkt dat er tevens zal worden voorzien in bijkomende administratieve ondersteuning in de diverse justitiehuisen, en in een versterking van de centrale diensten van het directoraat-generaal Justitiehuisen.

Aan de directeurs van de justitiehuisen werd inmiddels gevraagd om een overzicht te maken van de situatie en een actieplan voor te leggen voor ieder justitiehuis. Het actieplan dient aan te geven welke acties moeten worden ondernomen om de achterstand te verminderen en weg te werken.

Tevens zal er een nieuwe meting komen teneinde te evalueren of het personeelsbestand dat voorzien was in de justitiehuisen inderdaad voldoende is. Tegen het einde van dit jaar worden de eerste resultaten van dat plan verwacht.

15.06 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik stel vast dat er dan toch een antwoord is gekomen op een aantal concrete vragen inzake het personeelstekort. Vanaf 1 oktober, en ten laatste tegen 15 november, zullen die problemen alvast zijn opgelost. Dat is op zich verheugend.

Het doet niets af aan het feit dat wij blijven vinden dat op die manier, via die vorm van elektronisch toezicht, de straffen altijd maar verder worden ingekort en verlicht. Ook worden heel veel mensen gewoon vrij gelaten, zonder enkelband, in afwachting van het aanmeten van een enkelband. Dat is een aberratie. Op die manier wordt niet een derde of een kwart van de straf uitgevoerd, maar in de praktijk zelfs minder dan dat. Dat is een vorm van laksheid die voor ons absoluut niet verdedigbaar is.

Ik hoop dat u dat beleid op een andere manier zult aanpakken, dat u dat op een gegeven moment zult keren, dat u tot het inzicht komt dat de straffen zodanig zijn gereduceerd dat opgelegde gevangenisstraffen in feite niet meer worden uitgevoerd, maar gewoon worden omgezet in thuisverblijf met toezicht. Dat kan niet en dat is niet gewenst.

15.07 Bruno Steegen (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben blij dat er toch initiatief wordt genomen, dat het elektronisch toezicht wordt gezien als een van de oplossingen om de overbevolking in de gevangenissen tegen te gaan.

Ik volg het dossier verder op.

15.08 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de minister, ik heb een korte vraag. Hoeveel mensen zijn er onder elektronisch toezicht vandaag?

15.09 Minister Jo Vandeuren: Zeshonderddrieëndertig, zoals ik juist heb gezegd.

15.10 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord. Het elektronisch toezicht is een systeem dat eigenlijk werd ingevoerd in de legislatuur 1999-2003. Tijdens de voorbije legislatuur was de ambitie om het aantal mensen onder elektronisch toezicht met duizend te doen stijgen. Ik heb de toenmalige minister van Justitie daar heel vaak over ondervraagd en heb eigenlijk moeten vaststellen dat die doelstelling niet is gehaald. We zijn ter plaatse blijven trappelen. Het ging toen om ongeveer zeshonderd mensen, en vandaag zijn het er zeshonderddrieëndertig. Er blijft dus een probleem omtrent de capaciteit.

U hebt wel aangekondigd – daar is inderdaad werk van gemaakt – dat de werkwijze opnieuw op punt is gezet, dus dat die controle beter zou moeten gebeuren. Ik stel vast dat we op het vlak van de capaciteit echter nog altijd niet vooruitgaan. Het aantal wachtenden blijft. Ik blijf hoopvol als ik hoor dat er wordt gewerkt aan het personeelskader, zowel bij het NCIT als in de justitiehuisen.

Ik begrijp wel niet zo goed dat u zegt dat er aan de directeurs van de justitiehuisen een actieplan is gevraagd om de werkwijze misschien te verbeteren. Eigenlijk kennen de justitiehuisen het elektronisch toezicht nog maar net. Sinds begin van dit jaar moeten ze ermee werken. Ik begrijp dus niet goed wat de bedoeling is van dat plan.

15.11 Minister Jo Vandeuren: Het is toch belangrijk om op de laatste vraag nog even in te gaan.

Wij moeten het volgende goed begrijpen. Oorspronkelijk werd het elektronisch toezicht vanuit de gevangenissen georganiseerd. In de vorige legislatuur heeft men dat overgeheveld naar de justitiehuisen. Men heeft daarbij een aantal procedures afgebouwd, zoals het afleggen van een huisbezoek om ter plaatse te verifiëren of er huisgenoten zijn, of zij akkoord gaan, enzovoort. Een aantal van die elementen is gesupprimeerd. Men doet die enquêtes dus niet meer.

Wij hebben in eerste instantie de organisatie van het elektronisch toezicht opnieuw scherpte gegeven. Men reageert, men gaat ter plaatse, men kijkt wat er gebeurt, enzovoort. Dat zijn een aantal randvoorwaarden voor de organisatie van het elektronisch toezicht, waarbij we opnieuw de puntjes op de i hebben gezet, eerst

door een wetswijziging, een KB en dan door een richtlijn. We hebben inderdaad aan iedereen gevraagd om op een andere manier te kijken naar het elektronisch toezicht; zo moet er bijvoorbeeld een dossier worden overgezonden door de gevangenis aan de justitieassistent om zicht te krijgen op de persoonlijkheid. Dat zijn verbeteringen om ervoor te zorgen dat het systeem effectiever en adequater functioneert.

Dat betekent in de eerste fase voor een aantal mensen natuurlijk ook een aanpassing van de werkwijze, maar niet noodzakelijk minder werk. Dat is nu in de steigers gezet. Op het terrein is men daarmee bezig.

In tweede instantie komt de vraag naar de capaciteit. Onze afweging is de volgende geweest. Men kan de capaciteit natuurlijk opdrijven door de procedure soepeler te maken, maar daarvoor hebben wij niet gekozen. Wij denken dat het beter is om die procedure kwaliteitsvol te houden en daarna de capaciteit uit te breiden. Daarom is gevraagd aan de justitiehuizen om daaromtrent actieplannen te maken. Hoe kan men meer capaciteit genereren ter plaatse, gegeven de omstandigheden waarin de justitiehuizen zich in elk arrondissement bevinden? Om daarop ook een monitoring te kunnen doen, zodat we zien dat er effectief iets gebeurt op het vlak van de capaciteit, heeft men zijn dossiers moeten indienen. Dat is gebeurd. We zijn nu bezig met de werving van de nieuwe assistenten, wat in de volgende weken zal gebeuren. De examens zijn gepasseerd. Dat zal zich voltrekken.

Het is dus belangrijk dat u ziet dat er twee bewegingen moesten worden gemaakt, een kwalitatieve beweging en een kwantitatieve beweging. Het is duidelijk dat dit voor een aantal mensen niet zo evident is. Er moet een aantal wijzigingen gebeuren met betrekking tot de nauwkeurigheid van het toezicht, de reactiesnelheden, enzovoort. Ook de politie is daarbij betrokken. Dat is een complexe organisatie, maar volgens mij kon men niet kwantitatief uitbreiden zonder er eerst voor te zorgen dat het toezicht – degenen die bij Justitie daarbij betrokken zijn – kwalitatief wat sneller op de bal kon spelen.

15.12 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Mijnheer de minister, ik heb nog een vraag over het kwalitatieve en het kwantitatieve aspect.

Wat betreft het kwalitatieve aspect, door het verplaatsen van de administratie Gevangeniswezen naar de justitiehuizen, was het probleem de terugkoppeling. Vastgesteld wordt dat de voorwaarden niet worden nageleefd. Er is ook geen reactie meer, omdat er geen plaats meer is. Vroeger, toen er op dat vlak één administratie was, was er uiteraard plaats. De plaatsen werden gewoon opnieuw ingenomen.

Is op dat vlak iets veranderd? Het antwoord is mij ontsnapt.

Ik heb nog een tweede vraag, namelijk over het kwantitatieve aspect. Ik meen mij te herinneren dat op dat punt de aard van het materiaal voorwerp van discussie kon zijn. U werkt door met het bestaande materiaal. Hoeveel enkelbanden zult u hebben en wanneer? Daarvan hing een en ander immers ook af, of niet?

15.13 Minister Jo Vandeuren: Het is niet zozeer een kwestie van een gebrek aan plaats in de gevangenis. Er moet enkel veel sneller worden gereageerd. De vraag is niet of er plaats is. De vraag is wie zich verantwoordelijk voelt om te reageren. Tussen parket en politie moeten op dat vlak bepaalde afspraken worden gemaakt. De verantwoordelijkheden werden nu opnieuw op een dusdanig niveau gebracht dat er effectief kan worden gereageerd. Dat is van belang.

15.14 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Het probleem was dat in de justitiehuizen werd vastgesteld dat de voorwaarden niet werden nageleefd. Toen kon niet worden gereageerd, omdat de zaak blokkeerde bij de andere administratie, die de plaatsen al met andere personen had opgevuld.

15.15 Minister Jo Vandeuren: Dat was niet het belangrijkste probleem. Het probleem was bijvoorbeeld dat het Nationaal Centrum geen verantwoordelijkheid meer had om te reageren en de nodige respons te geven. Nu hebben wij de verantwoordelijkheid aan het Nationaal Centrum teruggegeven. Dat is trouwens ook de reden waarom de bewuste, spontane actie uitbrak.

Er werd nu een aantal taken, die er vroeger was, maar door de verschuiving naar de justitiehuizen was weggenomen, opnieuw aan het NCET toegewezen door de regelgeving en de verwachting dat tijdens de monitoring binnen het NCET onmiddellijk ook de politie zal worden verwittigd.

15.16 Renaat Landuyt (sp.a+VI.Pro): Als ik mag, stel ik het even concreet voor.

De justitiehuisen begeleiden de voorwaarden. Zij merken dat voorwaarden niet worden nageleefd. Signaleren zij dat dan?

15.17 Minister **Jo Vandeurzen**: Zij kunnen de niet-naleving niet zien. Dat wordt tijdens de monitoring van het Nationaal Centrum vastgesteld.

15.18 **Renaat Landuyt** (sp.a+VI.Pro): Ja, daar ziet men dat er iets mis is. In eerste instantie laat het Nationaal Centrum dan iemand ter plaatse gaan kijken, maar dat is dus niet meteen de politie?

15.19 Minister **Jo Vandeurzen**: Er werden procedures afgesproken.

15.20 **Renaat Landuyt** (sp.a+VI.Pro): Ik meen mij te herinneren dat de discussie op het terrein in dat verband ging over het feit dat werd vastgesteld dat de voorwaarden niet werden nageleefd en dat er niets meer werd gedaan. Dat was de roep geworden.

Hoe kan dat probleem worden opgelost?

15.21 Minister **Jo Vandeurzen**: Het NCET weet nu duidelijk dat er moet worden geverifieerd. Nu wordt aan het parket en de politie de opdracht gegeven om te reageren en op te treden, indien bepaalde voorwaarden niet worden gerespecteerd.

De eerste fase in dat geval is natuurlijk niet de opsluiting. De eerste fase is vaak een fase van negotiatie, waarbij de betrokkene wordt opgelegd om zich opnieuw in orde te stellen. Hij krijgt dan een waarschuwing of de uurroosters worden verstrengd. Er is uiteraard een aantal modaliteiten die in voorkomend geval aan bod komen.

Vervolgens werd er gevraagd om het aantal beschikbare enkelbanden uit te breiden.

Dat gebeurt; de firma zal dat doen. Het is duidelijk dat er in de loop van 2009 – dat zult u ook lezen in de beleidsnota voor 2009 – een nieuwe aanbesteding moet worden georganiseerd om na te gaan wat wij daarmee doen. Wij zijn het aan het nakijken. Ondertussen is de technologie wel geëvolueerd. Het is evident dat wij waarschijnlijk naar modernere systemen zullen gaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De vragen nrs 7362 en 7454 van collega Deseyn worden omgezet in schriftelijke vragen. Deze namiddag zal de rest van de agenda worden behandeld.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.38 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.38 heures.*